

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 2113.

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32[—], polletno
Din 16[—], četrtletno Din 9[—], ino-
zemstvo Din 64[—],
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000[—], pol strani Din 1000[—],
četrt strani Din 500[—], 1/8 strani
Din 250[—], 1/16 strani Din 125[—],
Mali oglasi vsaka beseda Din 1[—].

Predvolitveno postopanje.

Obvestili smo že čitatelje o volilni sposobnosti za volitve občinskih odborov. Da bodo naši čitatelji tudi poučeni o drugih bistvenih določilih volilnega zakona za občine, jih bomo v naslednjem objavili.

Razpis volitev, volilni odbor.

Redne volitve za občinske odbornike odredi ban po pooblastilu ministra za notranje posle. V poslednjih petih dneh pred rednimi volitvami nesme nobeno oblastvo pozivati volilcev kakorkoli skupaj, n. pr. na skupno delo ali kuluk ali v vojaške namene ali na vežbe, razen ob nujni potrebi; prav tako nesme pozivati niti poedinih volilcev, razven ob nujni potrebi ali ob izsledovanju zločinov ali prestopkov kakršnekoli vrste. Glasuje se po volilnih imenikih na toliko mestih, kolikor je teh imenikov, volišče pa mora biti v območju iste občine. Dan volitev, kraj, kjer se glasuje in poslopja, kjer se glasuje, objavi občinska uprava najmanj 30 dni pred dnevom, določenim za volitve; v ta rok se ne štejeta dan oglasa in dan volitve. Za vsak kraj, kjer se glasuje, se sestavi volilni odbor, ki sestoji iz 3 članov in prav toliko namestnikov. V občinah, kjer se glasuje na več krajih, posluje tudi glavni volilni odbor, ki sestoji iz vseh predsednikov poedinih volišč in enega občinskega odbornika ali njegovega namestnika. Volilni odbori sklepajo z večino glasov. Ob enaki razdelitvi glasov velja, da je usvojeno to, za kar je glasoval predsednik. Predstavniki kandidatnih list imajo pravico, prisostvovati poslovanju volilnega odbora kakor tudi glavnega volilnega odbora ves čas volitev in podajati pripombe, ki se vpišejo na zahtevo v zapisnik. V uredbi banovinskega sveta dravske banovine, izdani na osnovi pooblastila zakona o občinah dne 9. septembra 1933, je odrejeno, da postavi predsednika volilnega odbora sreski načelnik najkasneje v petih dneh pred volitvami. Predsednik je lahko tuj občan, ne sme pa biti obenem kandidat v občini, kjer predseduje volitvam. V istem roku postavi župan dva občinska odbornika za člana. Za vsakega člana se obenem postavi tudi namestnik.

Kandidatne liste.

Volitve se vršijo po kandidatnih listah, ki morajo vsebovati toliko kandidatov in namestnikov, kolikor ima občina odbornikov. Kandidatna lista vsebuje: rodbinsko in rojstno ime, poklic in stan kandidatov in namestnikov, datum in kraj izdaje in podpise predlagateljev. Lista se ozna-

či z rodbinskim in krstnim imenom nosilca liste. Kandidatna lista sme imeti svojega predstavnika ali namestnika v volilnem odboru. To se označi na kandidatni listi pod imeni kandidatov. Pri občinah, kjer se glasuje na več krajih, se določita predstavnik in namestnik lahko za vsak kraj. Kandidatno listo mora podpisati, kakor določa banovinska uredba, v občinah z do 1000 prebivalcev 20, do 4000 prebivalcev 40, čez 4000 prebivalcev 60 predlagateljev, ki pa ne smejo biti obenem kandidati. Predlagatelji kandidatne liste ter predstavniki liste in njih namestniki v volilnem odboru morajo biti vpisani v stalni volilni imenik dotične občine. Vsak volilni upravičenec sme podpisati samo eno kandidatno listo. Podpis je nepreklicen, čim je bila lista predana sodišču. Kandidatna lista se preda v dveh izvornih izvodih pristojnemu sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v potrditev neposredno ali preko predsednika občine vsaj osem dni pred volitvami. Če se je predala lista predsedniku občine, jo mora ta poslati sodišču v postopanje v 24 urah. Listo predana dva pismena predlagatelja, katerih izjave se vzamejo na zapisnik. Z izvornimi listami se preda tudi pismeni pristanek kandidatov za odbornike in namestnike in po en izvod kandidatne liste za vsako

volišče brez imena predlagateljev. Pristojno sodišče pregleda listo v 48 urah od prejema in jo potrdi, ko se uveri, da je predpisno sestavljena. Drugače jo zavrne, o čemer obvesti vlagatelje z odločbo. Od potrjene liste obdrži sodišče en izvod za svoj arhiv, enega izroči vlagateljem, liste brez imen predlagateljev pa pošlje občini, da jih preda volilnemu odboru. Odločba sodišča o zavrnitvi in potrditvi kandidatnih list je dokončna. Kandidatna lista se sme poslati sodišču tudi priporočeno po pošti. Dan oddaje na pošto se smatra kot dan predaje sodišča. Kandidatne liste, potrjene od sodišča, se ne smejo več popravljati in spreminjati, razen če od dneva, ko je lista potrjena, pa do dneva volitve kak kandidat umre ali izgubi pogoje, določene z zakonom. V takih primerih pa je sprememba dopustna samo do 3. dne pred volitvami. Tako izpremenjena lista se preda iznova sodišču v potrditev po predpisih tega zakona. Kandidatno listo, popravljeno ali spremenjeno, podpiše po določilu banovinske uredbe najmanj polovica predlagateljev, ki so podpisali prvotno listo. Od sodišča potrjene kandidatne liste objavi občina v overjenem prepisu na občinski deski najkasneje v 24 urah po prejemu potrjene kandidatne liste. Kandidatne liste ostanejo na deski do dneva volitev.

V NAŠI DRŽAVI.

Nova bana sta dobili vardarska in zetska banovina. Za bana vardarske banovine je postavljen Svetislav Paunovič, dosedanji ban dunavske banovine. Za bana zetske banovine Peter Ivanišević, narodni poslanec.

Štajerski Slovenci so spregovorili! Mogočni slovenski tabor v Mariboru 9. avgusta je za nami. Slovensko ljudstvo je zopet glasno spregovorilo. Na veličasten način je manifestiralo za svojega voditelja dr. Antona Korošca, ki svoje ljudstvo varno vodi že 30 let. Našel je pa mariborski tabor svoje zanimanje tudi pri naših nasprotnikih, ki jih je strah, in jim ne gre v račun, da 10.000 slovenskih mož in fantov po mariborskih ulicah vzklika dr. Anton Korošcu. Tistemu dr. Korošču, ki ga je bivši protiljudski režim žalostnega spomina, imel zaprtega, kakor zločinca; da vzklika po mariborskih ulicah 10.000

štajerskih Slovencev, ki so bili od JNS režima proglašeni kot protidržavni elementi, separatisti, punktaši in ne vem kaj še vse. Oni pa, ki so vihteli bič nad poštenim slovenskim ljudstvom in ki edini so imeli vsa ta leta patriotizem v zakupu (pardon — na jeziku), so morali vse to gledati. Da si vsaj malo ohladijo svojo čemoglo jezo, morajo pač enostavno razglasiti po svojem časopisu, da je bilo na taboru zelo malo ljudi. »Jutro« in »Večernik« sta jih videla 2500—2600. Ubogi bralci teh listov komu naj sedaj verjamejo, ko jih je pa marksistična »Delavska politika« že videla več, namreč 5000, pa same stare ženske, moških in fantov ni videla. Mi smo pa videli 10.000 krepkih mož in fantov, ki so se razšli napolnjeni z novim pogumom po svojih domovih kot generali, kakor jih je v svojem lepem govoru nazval minister Jankovič, da vodijo armade poštenih in značajnih Slovencev v boj proti vsem tlačiteljem slovenskega ljudstva za zmago poštenosti v javnem življenju in dobrobit Slovencev pod vodstvom našega voditelja dr. Antona Korošca.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Franciji vlada Kominterneta. Dne 5. julija je Kominterneta (komunistična internacionala) imela zasedanje v Moskvi. Ob tej priliki je Dimitrov, vodja Kominterne, tako-le govoril o francoskih razmerah: »Pomoč, katero mi skazujemo vladi »Jedinega fronta« v Franciji, moramo izkoristiti za to, da pomagamo narodom, podložnim francoskemu imperializmu. Naša naloga je v tem, da prisilimo vlado »Jedinega fronta«, da popolnoma vstreže željam svojih kolonialnih narodov. Zato je treba, da se nemudoma odpokliče vrhovni komisar Sirije, Martel, generalni rezident Maroka, Pejruton, in gubernator Alžira, Lebot in sicer za to, ker so jih imenovala nazadnjaške vlade. Vsi ti so predstavniki francoskega fašizma in imperialistične kolonizacije. Ti gospodje so ubijali, pošiljali v izgnanstvo, mučili in zapirali v ječe najboljše sinove kolonialnih dežel. Mi moramo voditi množice kolonialnih narodov brez prizanašanja proti francoskemu imperializmu in kaznovati te slugе fašizma ter osvoboditi podjarmljene narode soglasno po navodilih velikega voditelja narodov, Stalina.« Rusija ima zvezo s Francijo. Kominterneta pa to zvezo rahlja, namesto da bi jo utrjevala in sicer s tem, da hujska francoske kolonije proti Franciji. Ali francoski domoljubi nimajo več nobenih oči? Kam bo to prišlo? Nek ruski list pravi: »Neke mogočne, tajne sile so sklenile pogin nacionalne Francije kot je bil svoj čas sklenjen in dosežen pogin Rusije.« Predno pa in če se bo to zgodilo, bo v Franciji zadivjala državljanska vojska kot zdaj divja v Španiji. In to je namen Kominterne. Taki so sadovi komunističnih mirovnih kongresov.

Nemirna Španija. Španija je v zadnjih stoletjih država vednih prekucij. Podobno kot zdaj je bilo l. 1835. Bila je huda državljanska vojska med don Karlom in vlado kraljice Kristine v Madridu. Ta vlada je razpustila 900 samostanov in je zaplenila njih premoženje. Samostane so rušili in menihe pobijali. Nekaterе države so bile za don Karla, druge za kraljico Kristino. Ladje teh držav so obkrožale Španijo in so vsaka za svojo stran posegale v boj. Dandanes smo bolj moderni, pa ladje nadomestujejo aeroplani. Pri tem so se pa dogajali tudi šaljivi prizori. V St. Sebastijanu je dne 5. novembra leta 1835 pri posadki igrala godba na utrdbi. Tam v bližini je bilo pa 20 karlistov. Ko so zaslišali godbo, so odložili puške in so začeli plesati. Z utrdbe so na to oddali nekaj streliv iz kanonov. Karlisti so naglo plegli na tla in so mirno ležali. Na utrdbi so mislili, da so vsi mrtvi in godba je zopet začela igrati, karlisti so pa znova vstali in plesali. To se je še parkrat ponovilo, nato je streljanje ponehalo, godba je igrala in karlisti so brez skrbi plesali.

Znatno povečanje ruske rdeče armade. Osrednji izvršilni odbor kongresa ruskih sovjetov ter sovjet. narodnih komisarjev sta sklenila in takoj odredila, da se morajo sovjetski državljani že 1. januarja potem, ko so dosegli 19 let starosti, javiti za vojaško službo. Dosedaj so pričeli Rusi služiti vojake kakor v drugih državah z 21. dopolnjenim letom. Vojni komisar je dobil nalog, da takoj pripravi pre-

hod iz dosedanjega stanja v novega na ta način, da pokliče pod orožje poldrugi letnik obvezancev, ki so stari od 19 do 21 let. Od l. 1940 dalje bo nova uredba izvedena v polnem obsegu. Z novo uredbo je izvedla Rusija delno mobilizacijo in je zvišala s poklicom dveh letnikov rdečo vojsko od dosedanjega 1 milijona na 1 milijon 750 tisoč mož, ki bodo stalno pod orožjem.

NADALJNI RAZVOJ KRVAVIH DOGODKOV V ŠPANJI.

Dogodki na severu.

Zadnjič smo beležili, da sta severna uporniška armada pod poveljstvom generala Franca, in južna, kateri poveljuje general Mola, v telefonski zvezi in so se predstraže obeh generalov že srečale. Cilj prodiranja obeh armad je prestolica Madrid, krog katere sklepajo uporniki vedno ožji obroč. Na severu je uspelo dne 11. avgusta upornikom, da so se približali obmejnima mestoma Irun in San Sebastian. V teh mestih gospodujoči vladni miličniki gradijo z največjo naglico barike, za katerimi hočejo sprejeti uporniške čete. Prebivalstvo morskega kopališča San Sebastian pričakuje nestrpno prihoda uporniške vojske, kateri do 11. avgusta ni uspelo, da bi bila zasedla v vojaškem oziru važen ključ — mesto Badajoz. V mestu samem vlada popolna zmeda. Dne 11. avgusta je postrelila rdeča milica 200 oseb, katere so osumili, da so na tihem sodelovale z uporniki.

Španija v dveh taborih.

Položaj v Španiji je ostro opredeljen na dva tabora. Notrajni in manjši del drži v rokah madridska levičarska vlada, zunanjšega pa uporniki. Generala Mola in Franco se bližata Madridu, ki je ves v trepetu, da bi ne bil bombardiran od uporniških letal. General Franco je že nastopil pohod proti Madridu, general Mola še drži trenutno osvojene postojanke v severovzhodni Španiji in napram Kataloniji, kjer gospodari popolna anarhija ali rdeča brezpravnost. Uporniki korakajo proti Madridu v treh kolonah. Madridska vlada se v tako obupnem položaju ne bo mogla dalje časa držati. Na nobeden način ne bo več mogla prebiti železnega obroča, ki se vedno bolj stiska okrog glavnega mesta.

Nekaj grozot rdečih miličnikov.

Čim dalje traja španska državljanska vojna, tem bolj krvava in grozna postaja. Na obeh straneh pobijajo celo ranjene. Iz mesta Gijon so po opisu oficirja francoske križarke »Triomphe« vzeli 2500 talcev. Ko se je pripravljala španska uporniška bojna ladja »Almirante Cervera«, da bi mesto obstreljevala, so grozili rdeči miličniki, da bodo postrelili vseh 2500 talcev. Križarka je, ne meneč se za grožnjo, spremenila mesto z granatami v razvaline in nikdo do danes ne ve, kaj se je zgodilo s talci.

Najbolj žalosten je položaj v mestu Barcelona, kjer vlada in gospodari rdeča brezpravnost. Tujci, ki prihajajo iz Katalonije, pripovedujejo, da odvažajo dneвно iz Barcelone na vozovih za v mlin na stotine mrličev, katere zunaj mesta sežigajo. Kdor je le količkaj osumljen, ga

rdeča druhal takoj ustrelji. Vlada je napram anarhistom v Barceloni brez vsake moči. Največ umorov se zgodi iz osebne ga maščevanja.

Najbolj nezaslišanih grozot so pa deležni od strani rdečih vojakov duhovniki in redovne družine, katere iztreblja druhal po načrtih boljševiskih agentov iz Rusije. V treh tednih državljanske vojne je bilo porušenih 400 cerkev, 1320 duhovnikov in članov redovnih družin pa ustreljenih in sicer do smrti mučenih na grozne načine. Ponekod so komunisti zaprli redovnice v samostane, poslopje so strogo zastražili, da ni mogel nikdo pobegniti in nato so samostane zažgali in so redovnice umirale v nepopisnih mukah vpričo smejočih se podivjancev. Po navedbah vlade v Madridu znaša bilanca pokoljev na Španskem na obeh straneh najmanj 50.000 smrtnih žrtev. Očividci pripovedujejo, da grozovitosti, kakor so jih zmogni rdeči miličniki na Španskem, ni mogoče opisati, ker si jih izmišlja in izvaja najbolj podivjana domišljija.

General Franco proti Judom.

General Franco je naložil v upornih pokrajinah Judom posebne davke, katere zmagujejo sicer bogati židje le na ta način, da jemljejo iz bank posojila. General Franco upravičeno sovraži Jude, ki so po pretežni večini v taboru vladnih rdečkarjev in so poleg komunističnih hujskačev največ zakrivili, da je dobila na Španskem levica v roke vladno oblast.

49 vagonov vojnega materijala iz Rusije zaplenjenih.

Iz belgijske prestolice javljajo z dne 11. avgusta, da je zaplenila policija po nalogu belgijske vlade v mestu Antwerpen 49 vagonov orožja in streliva. Ta vojni materijal je bil natovorjen v Amsterdamu na za v Brazilijo določeni parnik. V resnici bi ga naj bila odpeljala ladja v špansko najbolj rdečo mesto Barcelona. Kupec je bil znani španski komunist; plačala je ta vojni materijal komunistična podružnica v Parizu.

Badajoz padel.

Dne 14. avgusta zvečer so zavzele uporniške čete za nadaljnje vojaško prodiranje upornikov važno mesto Badajoz ob portugalski meji. Število prebivalstva Badajoz se je v hudih bojih zmanjšalo za 15.000 oseb, ki so padle v bitki ali pa so zbežale preko meje.

Cirilova knjigarna v Mariboru priporoča novosti: Zabret: Sveti zakon, vrelec življenja, broš. 20 Din. — Ahčin: Boljševiška mladina: 3 Din. — Friderik Ozanam, broš. 6 Din. — P. Daniel Considine D. J.: Veselite se, broš. 5 Din, vez. 10 Din. — Nebeške rože, VII. Daruj se Bogu, broš. 20 Din. — Remec: Sv. maša, 16 Din. — P. Mavricij Teraš: Za samostanskimi zidovi, broš. 15 Din, vez. 21 Din. — Naš kruh, evharist. izpoved inteligence, broš. 12 Din. — Moja pot je varna, vez. 18 Din. — I. slovenski izseljeniški kongres v Ljubljani dne 1. julija 1935, vez. 15 Din. — Brumen: Blaže in Nežica, kulturno-pedagoški pomen Slomšekovega dela, broš. 24 Din. — Pleško-Prašnikar: Prehrana, kuhanje, broš. 4 Din. — Ljudska kuharica, najnovejša in praktična zbirka dobrih navodil za kuhinjo in dom, broš. 8 Din.

PO KATOLIŠKEM SVETU

Veliko romanje na Sv. gore (župnija Sv. Peter pod Sv. gorami). V starodavnem božjepotnem svetišču Matere božje na Sv. gorah bodo dne 5., 6., 7. in 8. septembra t. l. velike romarske svečanosti. Slovesnosti se pričnejo že v soboto 5. septembra ob 6. uri zvečer, ko je otvoritev tridnevne slovesnimi večernicami. Vse tri dni: 6., 7. in 8. septembra se bodo vrstile sv. maše od petih zjutraj pa neprestano do opoldne. Med tem bodo vsaki dan pridige ob 7. in 10. uri, kakor tudi dne 6. in 7. septembra ob 6. uri zvečer pri slovesnih večernicah. Na praznik rojstva Device Marije (8. septembra) bo ob 10. uri pontifikalna sv. maša. Za vse dni je spreskrbljeno za dovolj spovednikov.

Pobožen učenjak. Letos smo obhajali stoletnico smrti slavnega francoskega učenjaka Andreja Ampere, ki je bil rojen 22. januarja 1775 ter je umrl 10. junija 1836. Ampere je bil eden največjih učenjakov, sloveč fizik in matematik, zlasti pa slovit kot raziskovalec električne struje in ustanovitelj moderne elektrodinamike. Ampere ni bil samo veren, marveč tudi pobožen katoličan. K Ozanam, znamenitemu ustanovitelju Vincencijevih konferenc, ki se najblagodejnejše udeležujejo na področju krščanske dobroteljnosti, je Ampere nekoč rekel: »Kako velik je Bog, Ozanam! Kako velik je Bog, naše znanje pa ni nič!« Ko je Ampere nevarno obolel ter se mu je bližala smrt, mu je neki prijatelj priporočil: »Čitaj to ali drugo poglavje iz knjige »Hoja za Kristusom!« Ampere je odgovoril: »Knjigo znam skoro na pamet.« Ampere je dejanski dokaz, kako more v enem razumu skladno bivati največja učenost z neomajno vero in globoko pobožnostjo. Oholost in praznoglavoost pa si podajata sestrski roki.

Kartaški nadškof. V slovitem mestu Kartagi v Severni Afriki je obhajal nedavno nadškof Lomaitre svoj srebrni jubilej kot nadškof. Nadškof Lomaitre je bil večkrat imenovan v procesu za proglašenje za svetnico Bernardete Soubi-

rous, ki se ji je, kakor znano, Marija prikazala l. 1858 v Lurdu. Lomaitre je bil namreč nevarno bolan. V težki bolezni, ki so jo zdravniki smatrali za neozdravljivo, se je Lomaitre zatekel k blaženi Bernardeti. Na njeno priprošnjo je popolnoma ozdravel. Pri preiskavi v Rimu so priznali to ozdravljenje kot čudežno. Bil je to 2. čudež, ki je potreben za proglašenje za svetnika. Bernardeta je bila za svetnico proglašena 8. dec. 1933.

Vedno manj cerkva in duhovnikov. V mestu Moskvi, ki je glavno mesto Rusije, je bilo pred svetovno vojno 1624 pravoslavni cerkva, 5 katoliških, 3 protestantske in 6 sinagog. Danes pa je tamkaj samo 98 pravoslavni, 2 katoliški, 1 protestantska in 2 sinagogi. Število duhovnikov vseh veroizpovedi je znašalo 13000, sedaj pa jih je komaj 200. Nasledki boljševiske brezbožnosti in preganjanja vere in duhovnikov.

Minister brani misijonarje. V parlamentu pokrajine Madras (to je: vzhodna in zahodna obal južnega dela Prednje Indije z istoimenskim glavnim mestom) je bila razprava o šolah katoliških misijonarjev. Razpravo je sprožil komunistični zastopnik Sabramania Bhatt, ki je na povelje Moskve vložil interpelacijo zoper misijonske šole. Na to interpelacijo je obširno odgovoril prosvetni minister, ki je med drugim izjavil: »Bili bi zelo nehvaležni, ako bi ne priznali vsega tega, kar so misijonarji storili za nas in kar še delajo. Mnogi od nas — smem reči: večina — smo prejeli pouk in vzgojo od misijonarjev; to pa ne pomeni, da smo se ločili od naroda in naših tradicij (izročil). Upam, da od danes naprej ne bo več neugodnih pripomb na račun misijonskih ustanov, ki delajo za kulturni napredek naše dežele, in da člani parlamenta ne bodo izjavili več kakšnega ugovora ali kakšne pritožbe radi misijonov.« Ministrove besede je parlament sprejel s toplim priznanjem.

Romanje k Mariji Bistrici, Zagreb, Rajhenburg in Celje se vrši dne 26. in 27. avgusta iz Ptujja in Središča. Cena 65 Din. Vlak vozi iz Ptujja dne 26. avgusta ob 7. uri, se ustavi na vseh postajah. Voditelj romanja bo p. Ladislav iz Celja.

800letnica samostana belih menihov v Stični na Dolenjskem in obletnica evharističnega kongresa.

Zadnjo nedeljo se je vršila veličastna proslava 800 letnice stiškega samostana in obletnica evharističnega kongresa. Pred podobo stiške žalostne Matere božje je obnovilo sklepe evharističnega kongresa 25 tisoč vernikov s škofi: dr. Jegličem, dr. Tomažičem, dr. Rožmanom in dr. Srebrničem s Krka. Veliko odličnih osebnosti je pohitelo v Stično že v soboto in se je udeležilo nočne procesije 8000 fantov in mož. Glavne slavnosti so bile v nedeljo. Cerkevni govor zjutraj ob 6. uri je imel v samostanski cerkvi g. lavantinski vladika dr. Tomažič. Na širokem in prostornem samostanskem dvorišču pod velikim belim križem je bila slovesna služba božja. Cerkevni govor je imel ljubljanski škof dr. G. Rožman. Prireditev so počastili minister

dr. A. Korošec, ban dr. Natlačen, divizijski general Nedeljko, ljubljanski župan in cerkveni ter javni odličnjaki v spremstvu zastopnikov številnih organizacij.

Slovesni službi božji je sledilo manifestacijsko zborovanje, katerega je otvoril predsednik Kat. akcije g. dr. Žitko, ki je predlagal z ljudskim navdušenjem sprejete brzojavke: sv. Očetu Piju XI., kralju Petru II. ter knezu namestniku Pavlu.

Prvi slavnostni govornik je bil stiški opat dr. Avguštin Kastelic. Druge slavnostne besede je govoril predsednik KA dr. Žitko.

V nedeljo popoldne se je vršila ob pokanju topičev glavna jubilejna procesija, katero je zaključila himna »Povsod Boga«.

Tako bleščeče
sveže kakor prvi dan
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM

GT. 1.2-33

Pere res belo!

NOVICE

Osebnosti.

Dolgoletni strojni stavec Cirilove tiskarne odlikovan. Red sv. Save je podeljen g. Karlu Stržina, strojnemu stavcu v Cirilovi tiskarni. G. Stržina je priznanje na najvišjem mestu zaslužil. Rodil se je leta 1881. v Ljubljani. V tiskarniško obrt je stopil po ljubljanskem potresu l. 1895. Bil je tudi v Nemčiji in Švici. V Cirilovi tiskarni je od leta 1905. Ves čas je stavljal »Slov. gospodarja«, »Stražo«, »Nedeljo« in druge liste, ki so in še izhajajo v naši tiskarni. Delo stavca je vršil vestno in z največjo požrtvovalnostjo posebno med svetovno vojno. Lansko leto je praznoval 40 letnico tiskarske obrti. Ko je zloglasna »Orjuna« v noči napadla in razbila stroje tiskarne, je strojni stavec Stržina slučajno ušel napadu. Odlikovani pa nima samo za slug v tiskarski stroki, ampak je storil veliko tudi v javnem življenju. Po preobratu je bil prvi slovenski občinski tajnik na Pobrežju pri Mariboru. Nato občinski svetovalec pod gerentom, štiri leta pod župan, šest let župan ter član mariborskega okrajnega zastopa. Ustanovil je na Pobrežju Rdeči križ in hvalevredno delujoče Pogrebno društvo. K res zasluženemu odlikovanju častita g. Stržini iskreno hvaležni »Slov. gospodar« z željo, da bi red sv. Save nosil dolgo pri telesnem zdravju in duševni čistosti.

Novo sv. mašo je daroval pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah g. pater Alojzij Horvat iz Gabrnika. Pridigal mu je g. minorski gvardijan iz ptujskega samostana. **Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru v škofovi kapeli 15. t. m. kapucin g. Engelbert Bojnec.**

40letni obrtni jubilej je obhajal v Mariboru g. Franc Racek, obče znani dimni

karski mojster. Jubilant se je rodil leta 1868 v Ljutomeru kot sin trgovca. Zgodaj je prišel v Maribor, kjer izvršuje že 40 let samostojno obrt. K 40letnici naše štastitke!

Stoletnico je praznoval dne 18. avgusta v Ajbi na Goriškem vrli slovenski mož Mihael Škodnik, po domače Kmetov stric.

Nesreče.

Smrtno povožen od avtomobila. Na cesti med Slovenjgradcom in Dravogradom je prišlo do trčenja, ki je zahtevalo smrtno žrtev. Pri posestniku Francu Tretnjaku uslužbeni 25 letni hlapec Jožef Repnik se je hotel na kolesu odpeljati v Slovenjgradec. Repnik je zdrčal na kolesu tako naglo z dvorišča, da ni zapazil avtomobila zagrebške tvrdke za barve »Chromos«. Avto je šofiral uradnik imenovane firme Viljem Wiesinger. Skušal je vozilo zaustaviti v zadnjem trenutku, da bi preprečil trčenje s kolesarjem. Avto pa je le zagrabil Repnika, ga podrl in ga vlekel seboj nekaj metrov. Wiesinger je težko poškodovanega kolikor mogoče naglo spravil v bolnico v Slovenjgradec, kjer je pa kljub skrbni zdravniški pomoči drugi dan po nesreči umrl.

Nesreča v kamnolomu. V kamnolomu nad Ribnico na Pohorju je bil zaposlen kot pomožni delavec Leopold Repatec. V kamnolomu ga je presenetil zemeljski plaz, ki ga je zasul in mu zlomil levo nogo. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Podlegla poškodbam. Zadnjič smo poročali, da je bila v Košakih pri Mariboru od avtomobila povožena 70 letna Jožefa Očkerl, ki je bila v nedeljo 9. avgusta na potu od Sv. Jakoba v Maribor. Težko poškodovano starko so takoj spravili v mariborsko bolnico, kjer je čez par dni umrla.

Gospodarsko poslopje zgorelo. Na Teznu pri Mariboru je zgorelo gospodarsko poslopje Neže Skale. Ogenj je izbruhnil, ko so domači spali. Komaj so rešili dve kravi, zgorele so kokoši. Gasilci so oteli hišo. Škode je za 40.000 Din.

Gospodarsko poslopje žrtev požara. V Selcah pri Sv. Barbari v Slov. goricah je upepelil ogenj 18.000 Din vredno gospodarsko poslopje posestniku Martinu Bevku.

Usodepolno igrackanje z vžigalicami. Mladoletni otroci viničarja Vinka Geratiča so se igrali z vžigalicami, ko sta bila starša pri sv. maši. Nastal je požar, ki je uničil posestniku Ignacu Doklu viničarijo na Ločkem vrhu pri Sv. Trojici v Sl. gor. Viničarju Geratiču je uničil ogenj celotno opremo in 600 Din gotovine.

Štiri požari na Dravskem polju. V Stražgojncih pri Cirkovcah na Dravskem polju je zgorelo posestniku Jožefu Pavku gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi pridelki. — V Spodnjih Jablanah je krog polnoči izbruhnil požar in je zajel domačije: Jožefa Unuka, Jerneja Beraniča ter Frangeša. Vsi trije pogorelci so ob gospodarska poslopja, ob spravljenih poljskih pridelkih in orodjih. Pri gašenju je dobila hude opekline posestnica Elizabeta Unuk, katero so spravili v tujsko bolnico. Škoda znaša 150.000 Din.

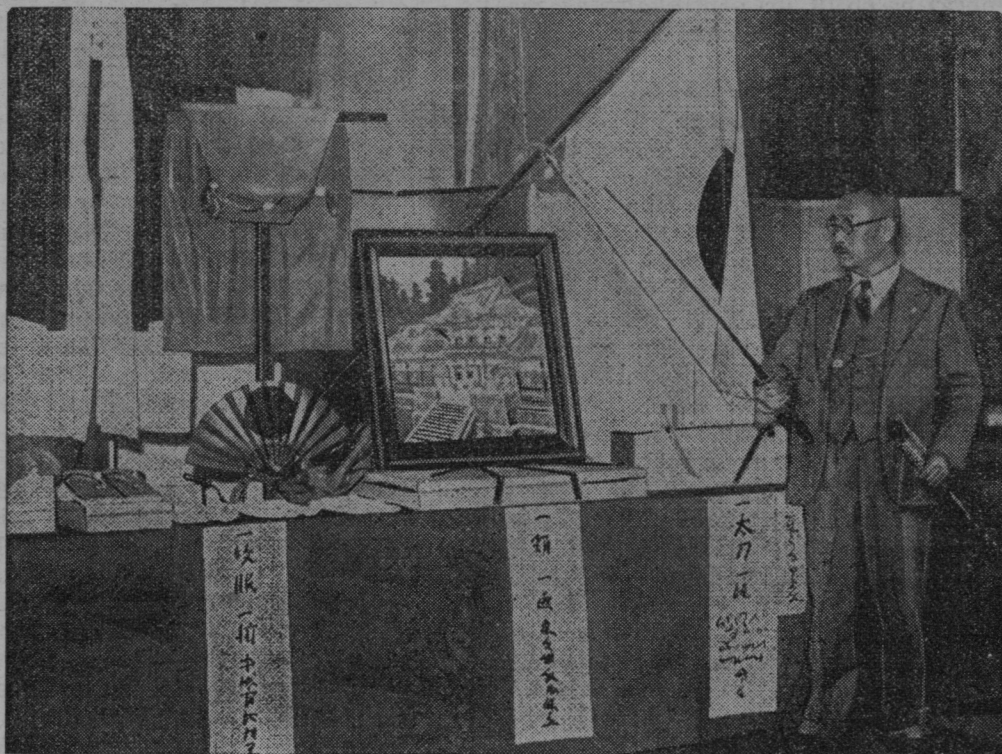
Veliko gospodarsko poslopje pogorelo. V Zgornjih Verjanah pri Sv. Trojici v Slov. goricah je upepelil ogenj veliko gospodar-

sko poslopje posestniku Jožefu Magdiču. Zgorela je krma, le živino so rešili. Pri gašenju se je hudo opekla Magdičeva žena Jožefa. Škoda znaša 80.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino. Ogenj je bil podtaknjen, ker je začelo goreti na več mestih poslopja istočasno.

Starši, zaklepajte vžigalice pred nedoraslo deco. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnice Jere Planinšek. Plamen je preskočil tudi na sosedno poslopje posestnika Jožefa Drevenšek. Kljub temu, da so bili gasilci požrtvovalno na delu, sta pogoreli obe poslopji. Škode je nad 50 tisoč Din in je tem bolj občutna, ker so zgoreli spravljeni poljski pridelki, krma in razno orodje. Orožnik so ugotovili, da je povzro-

čil požarno nesrečo 7 letni fantek Albin Ogrizek, ki je v preskrbi posestnice Antonije Domanjko. Dečko je našel doma vžigalice in je užgal na škednju slamo iz veselja nad ognjem. Že nekaj dni poprej je zakresil v gospodarskem posloplju ogenj, katerega so še pa pravočasno pogasili. Starejši ljudje na deželi bi morali paziti, da bi nedorasli otroci ne mogli do vžigalic.

Prevžitkar smrtno ponesrečil. Na Videžu pri Slov. Bistrici je živel kot prevžitkar pri svoji hčeri Ivani Leskovar Anton Robar. Po lestvi je šel na skedenj po seno. Na vrhu lestve se mu je zavrtelo v glavi. Padel je z lestve ter je priletel z glavo ob kolo v skednju shranjenega voza tako nesrečno, da je obležal mrtev.

Japonska darila za Adolfa Hitlerja. Iz vseh krajev Japonske so zbrali darila, katera bodo odposlali v Berlin Hitlerju. Med darili je znameniti japonski meč, japonska narodna zastava, slike itd.

Vojaška diktatura kot obramba proti komunističnim prevratnim nakanam na Grškem.

Vse za vse šole bomo kupovali v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju!

Neurje s točo je zelo hudo udarilo okoli Sv. Ane v Slov. goricah. Uničenih je 80% vseh pridelkov. Največ so trpeli kraji Žice, Ščavnica, Žitence, Zg. Gašteraj in Jurjevski dol. Najhujše prizadetim bo morala priskočiti na pomoč oblast.

Nesreča kolesarja. Hude notranje poškodbe je dobil pri padcu s kolesa Ivan Kampl, 17 letni ključavničarski vajenec iz Grajene pri Ptuju, ki je padel s kolesa v obcestni jarek. Poškodovanega so oddali v ptujsko bolnico.

Avto in voz trčila. V noči je došlo na Bregu pri Ptuju do trčenja, ki bi bilo postalo lahko usodno. Z enovprežnim vozom se je vračala proti domu krčmarica in posestnica Jožefa Strašil iz Brega. Naenkrat se je pojavil avto z veselo družbo. Radi brzine se ni mogel šofer več ogniti vozu in se je zaletel vanj. Na srečo se nobeni osebi ni ničesar zgodilo, le voz in avto sta hudo poškodovana.

Huda avtomobilska nesreča. V Vojniku pri Celju se je zgodila zadnja nedeljo huda avtomobilska nesreča vsled trčenja. Celjski avotizvošček Ignacij Toplak je peljal pet izletnikov v Dobrno. Na ovinku pri Brezovnikovi trgovini v Vojniku je zadel v Toplakov avto drug avtomobil, katerega je šofiral njegov lastnik, 33 letni inženjer Ciniburg Oldrich iz Melnika na Češkem, ki je bil na potu v Dubrovnik. Ciniburg je vozil po napačni strani in radi tega je došlo do usodnega trčenja. Oba avtomobila sta razbita, vsi potniki so več ali manj poškodovani, Ciniburgu je počila lobanja in je med prevozom v celjsko bolnico umrl.

Padel z drevesa in si zlomil obe roki. Franc Berglez, 15 letni sin čevljarkega mojstra, je padel v Celju Za Kresijo z lipe in si je zlomil obe roki. Berglezov mlajši brat je pred dvema letoma Za Kresijo smrtno ponesrečil, ko je padla nanj gramozna truga in ga ubila.

Plaz kamenja se zrušil. Na Marijin praznik so šli s Skute v Kamniških planinah

proti Okrešlju in Logarski dolini 19 letni Ulrik Mölzer in trije njegovi tovariši iz Sinče vasi na Koroškem. Pod Skuto je stopil Mölzer k potočku po vodo. Naenkrat se je utrgal plaz kamenja in ga je podsul. Podsutega so reševali vso noč in so ga s težkimi poškodbami oddali v celjsko bolnico.

Pri podiranju bukve ponesrečil. V Novi vasi pri št. Jurju ob juž. žel. je podiral v gozdu bukev 30 letni Josip Jonak iz Zagreba. Drevo je padlo nanj in ga je hudo poškodovalo na znotraj. Poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Padel v prepad in se ubil. V gozdu Črni vrh pri Sv. Jurju ob Taboru je smrtno ponesrečil 67letni delavec Jurij Šošter, doma s Črnega vrha. Šel je skozi gozd po ozki stezi nad prepadom. Padel je po nesreči 50 m globoko in se je na mestu ubil.

Nesreča železničarja. 28 letni železničar Vinko Požlep iz Tevc pri Laškem je hotel podložiti kamen na železniški progi pod dresino, da bi jo ustavil. Dresina ga je tako hudo zadela v glavo, da so ga prepeljali v celjsko bolnico s prebito lobanjo.

Studentje! Tudi vašim domačim bo prav, ako boste povedali, da kupujete tam, kjer je za vas najugodnejše, to je v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju!

Smrtno je povozil vlak neznan žensko med postajama Zalog in Laze.

Nesreča z motornim kolesom. V Ljubljani na Glincah je zavozil ob tramvajski kandelaber Milenko Markovič, 33letni poročnik kolesarskega bataljona. Poškodovanega so oddali v ljubljansko vojaško bolnico.

Skedenj in hlev pogorela. Blizu Mirne na Dolenjskem je udarila strela v skedenj posestnika Franca Jermana. Ogenj je upepelil skedenj in hleve. Gasilci so otehi ostale zgradbe. V trenutku udara strele sta bila na skednju dva otroka, ki sta pa ostala nepoškodovana in so ju rešili, predno se je požarna nesreča razmahnila.

Dinamitna patrona je eksplodirala v roki 31 letnemu brezposelnemu zidarju Francu

Kokalj iz Štude pri Domžalah, ko je na prepovedan način z dinamitom lovil ribe. Eksplozija mu je raztrgala obe roki in ga poškodovala po obrazu in nogah.

Ogenj uničil 12 kmetij. V vasi Pilatovci v Beli krajini je uničil ogenj 12 posestnikom 19 poslopji.

Pri delu ga zadela kap. Pri montiranju električne naprave v Stični na Dolenjskem je smrtno zadela kap Alojzija Matjašiča iz Grosuplja, uslužbenca pri banovinskem elektrovodu.

Trojni udar strele. Dne 17. avgusta je udarila strela v Rovtah nad Logatcem predpoldne v županov hlev. Strela ni znetila ognja, pač pa je ubila 500 Din vredno svinjo. Popoldne istega dne je užgal udar strele kozolec dvojnik Francu Kuncu, ki ima škode 30.000 Din. Dne 13. avgusta okoli pol 11. ure je urezala strela pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani v poslopje g. Kastelica, kjer je pri najemniku Jurcu v sobi razmetavala in kvarila

Krajevne šolske odbore prosimo, da svoja naročila za šolske potrebščine pošljejo na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuju.

Eni uničujejo življenjske potrebščine,

drugi umirajo od gladu! Ameriški urad za trgovino poroča iz leta 1935, da so v izogib padcu cen samo marca omenjenega leta v Braziliji zažgali 7.7 milijonov vreč kave. V prvi tretjini leta 1935 so v Združenih ameriških državah poklali 6.7 milijona svinj, katere so predelali v umetna gnobjila. Ravnotam so z ognjem uničili 2 milijona ton riža. V Los Angeles v Združenih ameriških državah so dnevno zlili v morje 200.000 l mleka, da bi obdržali cene sirovemu maslu. V prvem četrtletju leta 1935 so v Združenih državah pobili 600.000 krav in to tudi radi padanja cen maslu. V Bretagni

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

13

»Potem bom moral najine račune na veliki zvon obesiti.«

»Nikar ne misli, da me boš z grožnjami ustrašoval!... Nikoli ne boš storil, kar groziš; saj bi bilo zate še nevarneje ko zame.«

»Bogve! Sila kola lomi. Kakor je zdaj z menoj, mi je čisto vseeno. Kaj bom vso zimo zmrzoval in stradal pa še babo moral poslušati, ko se mi cmeri? Rajši grem sedet; tam mi bo bolje.«

»Stori, kar hočeš! Jaz ti ne dam ničesar.«

»Dobro! Tedaj sva opravila. Toda v kratkem se bova spet srečala. Na svidenje na sodnji!«

Cigan se je naglo obrnil in jo je mahnil okoli hriba, ne da bi se ozrl. Kakih sto korakov je že odšel, tedaj je zagrmel za njim Osojnikov bas:

»Stoj, he! Pojdi sem!«

»Ali meni kaj hočeš?« se je ozrl cigan.

»Da, zmeniti se morava še nekaj. Pojdi sem!« Počasi, kakor da okleva, se je obiral cigan.

»Če si res v taki stiski, kakor praviš, bi ti morda še mogel kaj pomagati,« je začel Osojnik, »ali storiti mi moraš nekaj. Za nič ne da nihče nič.«

»Vsega sem voljen. Povej, kaj naj storim!«

»Spravi mi to črnuhljo v kraj!«

»Ho, tako neumen nisem. Ciganka Vanda je meni prav tako potrebna kakor tebi,« se je posmehoval cigan; »pa me tudi prav nič ne veseli, da bi mi nataknil vrv na vrat.«

»Tako nisem mislil,« je zatrobil Osojnik s svojim basom. »Nikakor ne zahtevam, da jo ubiješ. Odtod jo spravi, iz našega kraja, iz naše dežele, čim dalje, tem bolje!«

»Kolikor vem, sploh ni več tu.«

»Zdaj ne. Pa spet pride in bo napravila še večjo zmedo in nesrečo ko doslej. Vse načrte mi bo prekrizala.«

»No, to bi rad vedel, kaj.«

»S svojimi ciganskimi coprnijami je Ravnjaka čisto zmešala, tako da se je ves zatelebal v njo.«

»Kaj pa se za Ravnjaka brigaš?«

»Čakaj; po resnici ti bom povedal. Ravnjak je že več let za mojo najmlajšo, za Lenčko, hodil in je bilo vse že na tem, da jo vzame. Nekaj časa sem pa ga ni več blizu in tudi za Lenčko se ne meni več. Tista coprnica ga je urekla, ker ga sama hoče vzeti. Na to meri, četudi še na skrivaj. Ujela ga je že čisto vsega.«

»Kaj, naša deklina? Vanda? Da je tako prebrisana?« se je cigan na moč čudil.

Obraz mu je spreletel zmagovit nasmeh, toda le za trenutek, koj nato je dejal na videz ravnodušno:

pohištvo ter oplazila in omamila njegovo hčerko, da ji je moral zdravnik nuditi pomoč. Nato je prebila strop in v hlevu ubila eno kravo, drugo pa omamila. — Ubilo kravo je posestnik kupil prešnji dan. Strela je nato oplazila nekaj vogalov sosednjih hiš, nato pa menda ista strela preskočila na skoraj 700 metrov oddaljeno gospodarsko poslopje vdove Škrjanc, kjer se je užgalo seno, nato odskočila v vodnjak, od tam pa v zemljo. Čuden slučaj je hotel, da je gori omenjeni Kastelic pred nekaj dnevi pripeljal seno k tej vdovi v hrambo za novo kupljeno kravo. Tako je nesreča tem večja, ker mu je strela ugonobila kravo in seno. Škrjančevi pa je pogorelo ostrešje in razni drugi predmeti kakor tudi precej drv. Škode ima 7000 Din. Zavarovana pa je bila za malo vsoto.

Utonil v Blejskem jezeru. Pri kopanju je utonil v Blejskem jezeru Franc Kobole, poštni uradnik, doma iz Konjic.

Nenadna smrt italijanskega zdravnika v brzovlaku. Dne 13. avgusta dopoldne je odpeljal iz Postojne posebni vlak italijanske izletnike skozi Slovenijo v Budimpešto. Med postajama Zalog in Laze je smrtno zadela kap dr. Franca Braccapaccia, 42 letnega zdravnika iz Neapolja.

Razne novice

Petdesetletnico je slavilo na praznik Marjinega Vnebovzetja gasilsko društvo v Framu pri Mariboru.

Državna klasična gimnazija v Mariboru. Na tem zavodu se bodo vršili popravni izpiti po sledečem redu: Popravni nižji tečajni izpit 25. avgusta, zjutraj ob osmih, popravni višji tečajni izpit, pismeni 25. avgusta, ustmeni 26. avgusta, obakrat zjutraj ob osmih. Drugi popravni in razredni izpiti pričnejo 27. avgusta ob osmih zjutraj. Podrobni načrt je nabit na razglasni tabli v šolske veži. Vpisovanje se bo vršilo po razporedu, kakor je objavljen v letnem izvestju.

Na drž. real. gimnaziji v Ptujju bodo razredni in popravni izpiti po temle redu: 26. avg.

Trgovci, kupujte šolske potrebščine za domače šole pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptujju!

razredni izpiti za II.a in V. razred, 27. avg. popravni izpiti za I.b in II.a razred, 28. avgusta popravni izpiti za II.b in V. razred, 29. avgusta popravni izpiti za III.a, III.b in VI. in VII. razred, 31. avgusta popravni izpiti za I.a razred ter nižji in višji teč. izpit.

Revolucija v cenah. Radi nakupa dveh tovarniških zalog čez 100.000 m blaga prodajam kretan in modrotisk 6 Din, delen 7 Din, cefir 8 Din, krep 9 Din, svila 11 Din, volna s svilo 13.—, 15.—, 17.— Din. Stermecki. 000

Rekordni polet ruskega aeroplana. Sovjetski enomotorni aeroplan Ant-25, katerega vodijo letalci Čekalov, Bajdukov in Beljakov, se je vzdignil v Moskvi ter je letel v Barenovo, na zemljo Franca Josipa v severnem ledenem morju, čez nos Čeljuskin v Petropavlovsk na Kamčatki. Od tam se je vrnil nazaj ter je pristal na malem otoku v reki Amur blizu mesta Nikclajevsk. Vkljub dvakratnim hudim viharjem je ostal v zraku 56 ur in 20 minut. Pretekel je 9374 km. Sovjeti imajo okrog 5000 vojnih aeroplanov, kar je strašna moč proti vsakemu sovražniku.

Stariši, ki dajete denar za šolske potrebščine, opozorite svoje otroke, da kupujejo v Tiskarni sv. Cirila!

Obžalovanja vredni slučaji.

NOVA RAZJASNITEV GLEDE UMORA NA POBREŽJU PRI MARIBORU.

Zadeva umora vpokojenega financarja Stranjšeka na Pobrežju pri Mariboru, ki je pred dobrim mesecem razburjala celi Maribor, je po izpovedih prijatih zločincev že takorekoč čisto pojasnjena.

Kakor znano, sta bila pred nekaj tedni domnevana morilca Stranjšeka, Karl Stern in Ivan Koler, na podlagi tiralice iz Maribora aretirana v Leobnu na Zgorn. Štajerskem. Tekom zasliševanja sta krvav zločin priznala in je bilo tozadevno gradivo poslano mariborski oblasti.

Stern je priznal, da je umoril Stranjšeka dne 8. julija zjutraj v kuhinji in ga oropal. K zločinu bi ga naj bil nagovoril znani Franc Belak, kovaški pomočnik s

Pobrežja. En dan pred umorom je Sternu in Kolerju razložil Belak v Magdalenskem parku zločinski načrt in Stern si je nato natančno ogledal Stranjšekovo hišo.

Trojica je sklenila, naj obišče K. Stern Stranjšeka in ga naj vpraša, če ima stanovanje, da ga odda. Nato bi naj izsilil od njega 30.000 Din, katere so lopovi domnevali pri financarju. Koler bi naj stal na straži pred hišo in Belak bi naj čakal doma na plen.

Ko je stopil Stern v Stranjšekovo kuhinjo, ga je vprašal, kakor je bilo sklenjeno, in je zahteval od njega denar. Stranjšek je rekel, da bo prinesel zahtevano svoto iz sosednje sobe, a se je vrnil s svojo staro službeno sabljo in se je postavil v bran. Nato se je pognal Stern vanj, ga je zagrabil krog vratu in ga je zadavil v osmih minutah.

Ko je ležal Stranjšek mrtev na tleh, je morilec nasilno odprl omaro. Odnesele je iz nje 4800 Din in ne 30.000 Din. Nikdo ga ni videl, ko je zginil z denarjem. S Kolerjem se je nato odpeljal Stern v avtobusu v Celje in od tam v Zagreb, kjer sta se zadrževala pet dni v hotelu. Iz Zagreba sta se vrnila nazaj v Maribor, vendar se nista oglasila na domu na Pobrežju, ampak sta se vtihotapila v Avstrijo, kjer sta se čutila na varnem.

V istem smislu se glasi tudi Kolerjeva izpoved.

Na podlagi omenjenega obtežilnega gradiva je bil te dni na Pobrežju aretiran v svojem stanovanju Belak in izročen mariborskemu okrožnemu sodišču. Aretirani zanika, da bi Sterna poznal, pač pa prizna, da je govoril o izropanju Stranjšeka s Kolerjem.

Stern in Koler bosta v kratkem prepepljana iz Leobna v Maribor.

Vlom v stanovanje. V Mariboru se je priklatil skozi okno v stanovanje sodnika dr. Kejžerja v Vrtni ulici neznanec in mu je odnesel obleke za 6500 Din.

Svoji k svojim ne sme biti samo prazna beseda! Zato kupujte v Tiskarni sv. Cirila.

»Da bi Ravnjak ciganko vzel — nak, tega pa ne verjamem.«

»Jaz tudi težko verjamem,« je pritrdil Osojnik; »mogoče je pa le. Pri vas ciganih se ženske naučijo raznih coprnij, da premotijo in zmešajo moške. Saj si brez čarovnije že tega ne morem misliti, da se je mogla deklica na Ravnah tako udomačiti.«

Ciganski poglavar se je moral siliti, da se ni zamejal. Ugriznil se je v jezik, pogledal hudo resno in dejal:

»Ne morem tajiti, da so res take coprnije... Ako se ciganka zapne, se ji tudi posreči, da moškega čisto zmeša.«

»Torej vidiš: sam praviš, da more. Zapela pa se je, prekleta črnuhlja; prisegel bi, da se je.«

»To ne sme biti, Ravnjaka ne sme dobiti. Saj bi nas cigane pobili. To bom že prekrizal.«

»Kako pa, bi rad vedel.«

»Rekel bom Ravnjaku, da je deklina moja in da mu je kot oče nikoli ne dam.«

»To ne pomaga nič; dekle ima leta in lahko stori, kar hoče.«

»Potem vem nekaj drugega, kar mu bo vzelo za vselej veselje, da bi jo vzel. Le počakaj!«

»No, kaj?«

»To je moja skrivnost. Le toliko ti povem, da mi je o dekletu nekaj takega znano, da se bo Rav-

njaku želodec obrnil, tako se mu bo studilo, ko to čuje.«

»Ha, ali je kaj zagešila? Kaj prav hudega, kaj? Toda Ravnjak ne bo verjel.«

»Pripeljal mu bom take priče, da bo moral verjeti; ali priče so drage, denarja pa nimam.«

»Opravi to, razdvoji ju — dal ti bom toliko denarja, da boš zadovoljen!«

»Ne, moj ljubi, kakor zadnjič, tako se danes ne dam. Da bi si usta že prej brisal, preden sem klobaso pojedel — ne! Takoj tukaj zdaj mi daj denar; drugače še z mezinem ne ganem.«

»Odkod pa naj vzamem denar tu na planini?«

»Saj ga imaš pri sebi. Prerad ga imaš, da bi ga kje pušcal. Toliko te že poznam... Jaz pa brez denarja ne opravi ničesar.«

»Prekleti cigan, koliko pa hočeš?«

»Osem tisoč, nič več in nič manj.«

»Ali si nor? — S tem denarjem si kupim že malo kmetijo.«

»Pa si jo kupi, če misliš, da je tako boljše zate! Mene pa pusti, da grem svojo pot!«

Osojnik se je popraskal za ušesi in preudarjal. Čez nekoliko časa je dejal:

»Štiri tisoč imam pri sebi — da več nimam, ti prisežem. Teh štiri tisoč ti dam danes; one štiri ti bom plačal, ko boš med črnuhlo in Ravnjakom na-

na Francoskem so izsuli ribiči pol milijona slanikov v morje, na Holandskem so uničili 100 tisoč prašičkov, na Danskem 25 tisoč krav. Sedaj pa si še oglejmo drugo stran tega skrajno in neverjetno brezvestnega uničevanja. Po podatkih statističnega urada Društva narodov j. leta 1934 umrlo od gladi 2.4 milijonov ljudi, 1.2 milijonov je izvršilo samomor zaradi pomanjkanja in ena četrtnina celotnega človeštva se je le s težavo preživela.

Najkoristnejše drevo na svetu

je v Braziliji rastoče mlečno drevo. Rodi sad, ki ima okus kakor naše jagode. Deblo izloča sok, ki povsem nado-

Vlom v trgovino. Neznanci so vlomili skozi nasilno razširjeno mrežo na oknu v Breznem ob Dravi v trgovino trgovca Pavla Pinterič. Odnegli so raznega blaga za tri tisoč Din.

Pod vlak se je vrgel pred postajo Hajdina Franc Tomažič, 69 letni krojač iz Ptuja. Vzrok samomora je beda.

Nasilen dežnikar in bruslač. V št. Vidu pri Ptujju je dobil zatočišče na šklednju dežnikar in bruslač Filip Čeh. V pijanosti je nadlegoval mimoidoče vaščane. Ker so bili vsi opomini, naj bo miren, zaman, je dobil občinski tajnik od župana nalog, da nemirneža in zmerjača spravi v sosedno občino. Tajnik se je podal k Čehu in je zahteval od njega dokumente. Pozvani se ni zmenil za tajnikovo zahtevo in radi tega so poklicali na pomoč žandarje. Ko sta se orožnika pojavila v šklednju, kamor se je potegnil Čeh, je ta naravnost pobesnel. Naenkrat je potegnil nož in se je zabodel v vrat. Z zevačo rano so bruslača spravili v ptujsko bolnico, kjer upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Roparski napad brez plena. Danijel Car, 47 letni gostilničar iz Slov. Bistrice se je peljal na kolesu v Celje. Med potjo so ga napadli neznanci in zahtevali od njega denar. Car je padel s kolesa ter si zlomil desno roko. Na tleh ležečemu so preiskali vse žepke. Ker niso našli pri njem denarja, so ga pustili in zginili. Pozneje so Carja oddali v celjsko bolnico.

Naplavljen truplo samomorilca. Pri št. Janžu na Dravskem polju je naplavila Drava truplo Franca Kranarja, ki je skočil v Mariboru dne 7. avgusta v vodo z dravske brvi v samomorilnem namenu.

Pijani fantje streljali na dve ženski. — Krvava dejanja se po deželi žalibog vedno bolj množijo. Dne 11. avgusta zvečer je bil izvršen v Turškem vrhu v Halozah napad, pri katerem je napadlo deset pijanih fantov dve ženski in na nju streljalo. Le slučaj je, da nista obe napadeni bili zadeti smrtno. O poteku vse obsodbe vrednega zločina nam poročajo to-le: 56-letna posestnica Marija Kukec s Turškega vrha se je vračala proti večeru s svojo omoženo hčerko Julijano Kokot z njive

proti domu. Na odprti cesti jima je prišlo nasproti kakih deset fantov. Brez vsakega povoda so začeli pijanci ženski izzivati in so slednjič na revni streljali. Posestnico Kukec je zadela krogla v levo nogo, njeno hčerko pa kar tri. Na klice napadenih so se lopovi razkropili. Obe ranjeni so oddali v bolnico, napadalce zasledujejo orožniki.

Ga izropali in vrgli na ogenj. Da bi si poiskal zaslužek na drugi strani Gorjancev, se je podal na pot Jožef Srebrnjak, 55 letni zidar in posestnik iz V. Roj pri št. Jerneju na Dolenjskem. Po pešpoti je prišel blizu majhne cerkvice na vrhu Gorjancev. Zapazil je ogenj, ob katerem sta stala dva našemljena in s karabinkama oborožena vojaka in ena prebolečena ženska, ki je bila najbrž moški. Srebrnjak se je približal ognju in prosil, če bi si smel prižgati cigareto. Trojica ga je prijela, mu odvzela 40 Din, katere je imel pri sebi, ga zvezala, vrgla na ogenj in zginila. Z zadnjimi močmi ter ves opečen se je Srebrnjak privlekel do bližnje vasi Vodenice, odkoder so ga odpeljali k zdravniku v Kostanjevico, ki je odredil prevoz v bolnico. Srebrnjakove opekline so zelo resnega značaja.

Izpred sodišča.

Za krvavo dejanje 15 let ječe. V Mariboru je bil 11. avgusta obsojen na 15 let ječe 47letni mesarski pomočnik Ferdinand Knapič. Ozadje obsodbe je krvav zločin, katerega je zagrešil obsojeni 12. februarja na dravskem mostu v Mariboru nad 45letno Terezijo Konrad. Obtožnica je navajala, da se je pustila zavarovati pri mariborski »Samopomoči« za 22.000 Din obsojenčeva mati Ana Knapič. Ker ni mogla izpolnjevati zavarovalnih obveznosti, je odstopila policio Tereziji Konrad, s katero sta si bili dobri. Konradova je plačevala redno obveznosti. Po smrti Knapičeve leta 1934 je dobila Konradova celo posmrtnino izplačano. Med Konradovo, Ferdinandom Knapičem in njegovo sestro je obstojal dogovor, da bo Ana Konrad po materni smrti izplačala Ferdinandu in njegovi sestri vsakemu po

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

3000 Din. Ker tega ni storila, je prišlo do tožbe, katero je Konradova dobila. Radi navedenih vzrokov je kuhal Ferd. Knapič na Konradovo jezó in je iskal priliko, da bi se nad njo maščeval. Dne 12. februarja je že na vse zgodaj popival po mariborskih krémah in prežal na svojo nasprotnico. Krog 12. ure predpoldne jo je pričakal na glavnem mostu in jo je vpričo občinstva zaklal z osmimi zabodljaji z nožem.

Obsojen, ker je sleparil s hranilnimi knjižicami. V Ljubljani je bila 14. avgusta razglašena obsodba nad Jožefom Grašekom radi zločina prevare s hranilnimi knjižicami v 205 slučajih, dalje radi prestopka oderuštva in radi zločina ponarejanja domačih listin na skupno kazen treh in pol leta robije. V kazen se mu všteje preiskovalni zapor od 21. novembra 1935 naprej.

Slovenska Krajina.

Sobota. V torek 11. avgusta se je vršil v Martinišču redni občni zbor Slovenskega kat. akad. društva »Zavednost«. Občni zbor je trajal skoraj do 14. ure. Za predsednika društva je bil izvoljen g. Berden Pavel, ki se radi zaposlenosti občnega zbora ni udeležil. Bilo je precej ostre, brezplodne debate. Duhovi so vedno najbolj razburijo, ko pride na dnevni red časopisje. Pa že dajte enkrat to zadevo ad acta! Sofizem gor, sofizem dol. Ta občni zbor je pokazal, da se Klub prekmurskih akademikov zelo moti, če misli, da se bo »Zavednost« cepila v borbi proti komunistom.

Turnišče. V naši fari se je spet zbudila nalezljiva bolezen takozvana škrlatinka, ki je že par let mirovala.

mešča mleko od krav. Domačini krijejo svoje potrebe na mleku iz teh dreves. Iz drevesa pridobljeno mleko lahko stoji osem tednov, ne da bi se skisalo. Če pa postane kislo, se spremeni v vosek, iz katerega izdelujejo sveče.

Napovedovalcu bodočnosti Kalchasa

je bilo prerokovano, da bo ob gotovi uri umrl. Ko je ta ura prišla, je še živel. Tako se je veselil te lažiprerokbe, svojega tovariša, da je radi smeha tekem par minut umrl.

Izpit za kovaškega mojstra.

V starih časih je bil bo nekaterih krajih običaj, da je bil proglašen za kovaškega mojstra oni pomočnik, ki je zgo-

pravil tak plot, da ne prideta skup. — Če vzame Ravnjak mojo Lenčko, ti bom kak stotak še navrgel.«

Zdaj je preudarjal cigan.

»Velja,« je dejal čez čas; »naj bo!«

Iztegnil je obe roki, da mu je kmet naštel denar. Potem se je priklonil in rekel:

»Zdaj pojdem čez Kozjek pa jo bom morda mahnil na Maribor, da ji že tam stopim na rep.«

»Prav! Glej, da bom kmalu kaj čul o tebi — in tudi čutil, da si kaj opravil! Če boš ti name gledal, bom tudi jaz nate; na škodi ti ne bo.«

Ko se je cigan že precej oddaljil od Osojnika, se je zahehetal:

»Osel stari, misliš, da ti bom jaz za osla!...«

Ampak imenitno mi je posvetil. Zdaj ju imam oba v kleščah: Osojnika in Ravnjaka. Bom videl, kje se bo dalo več zaslužiti.«

Ko je cigan odšel, se je Osojniku obraz razjasnil in lotil se je novih načrtov. Zelel si je Ravnjaka za zeta, pa ne zaradi tega, ker bi hotel hčerki dobro, ampak zato, ker si je na tak način hotel pridobiti najveljavnejšega in najbogatejšega kmeta na Bistrici. Z vsemi silami je hotel to doseči. —

Pred Sinsvetimi so bile na Bistrici občinske volitve in tudi Ravnjak je bil izvoljen. Še v sanjah pa mu ne bi bilo prišlo na misel, da bodo njega — najmlajšega — izbrali za župana. Toda Osojnik se je trudil na vse kriplje, od hiše do hiše je hodil, nago-

varjal, obljubljal, celo grozil — in je res nabral veliko večino za Ravnjaka. Seveda je računal po svoje in zase. Na vsak način si je zaslužil Ravnjakovo hvaležnost. Ravnjak pa, ki županski poslov ni bil vešč, bo tudi moral večkrat k Osojniku na dom to in ono vpraševati; obilno delo ga bo tudi odvrčalo od zaljubljenih muh, po vrh ga bo kot župana moralo biti še bolj sram, da bi si ciganko obesil za ženo.

Ravnjak, ki je bil županske časti zelo vesel, je res ob vsaki priliki kazal Osojniku svojo hvaležnost, češče je prihajal na Osoje, z Lenčko se je prijazno menil, celo šalil se je z njo, skrbno pa se je izogibal vsake besede, ki bi ga bila zavezala. S svojim srcem je bil pri Pavli, čeprav jo je zelo redko obiskoval in še niti enkrat ni imel prilike, da bi bil na samem z njo govoril. Včasih ji je napisal kako prisrčno pisemce.

Osojnik pa je bil židane volje, kakor da so se mu vse skrbi skadile, čeprav o ciganskem poglavarju ničesar ni slišal in tudi drugače ni bilo čutiti, da je ta kaj opravil.

IX.

Odkar je Urška vpregla »mojstra Smolo« v zakonski jarem, se mu je življenje vse obrnilo. V njegovi koči je bil zdaj red kakor še nikoli prej. V skrinji ni bilo več raznih skled in kotličkov, ampak lepo zložena in očejena obleka; ura na steni je imela

Turnišče. Naš g. dekan Jerič Ivan je odšel te dni na počitnice v Italijo. Doma ga nadomešča g. kaplan novomašnik in brat g. Jerič Mihael.

Strehovci. Novo sv. mašo bo služil g. Bojnec Engelbert iz kapucinskega reda dne 6. septembra v Bogojini. G. novomašniku iz srca čestitamo!

Sv. Sebeščan. Naša cerkev je zelo potrebna popravila, pa smo siromašni in sami težko nosimo stroške. Patron naši cerkvi je verski sklad. Po dolgem čakanju je banovina rešila našo prošnjo in nam nakazala 2000 Din podpore. Druga prošnja za podporo še ni rešena in zato bomo pač začeli s popravili še le spomladi.

Lendava. Naše mesto se sedaj tudi uradno naziva le Lendava, ne pa več Dolnja Lendava in zdaj imamo samo lendavski srez. Tako je določil naš notranji minister. Torej če ni Dolnje, je nepotrebna tudi Gornja Lendava, ko pa ta kraj naše ljudstvo naziva tako lepo samo Grad. Tudi Murska Sobota je nepotrebna, naše ljudstvo naziva kraj le s Soboto. Prosimo naše ministre, poslance in banske svetnike, da spremeni imena Murska Sobota v Sobota, Gornja Lendava v Grad, Kančovci v Sv. Benedikt, Pečarjevci v Sv. Sebastijan, kakor so se ti kraji od nekdaj imenovali in kakor jih narod še danes naziva.

Veliki Dolenci. Naš g. župnik Klekl se je vrnil iz Ljubljane. Bolezen se ni nič zmanjšala. Službe ne more opravljati. Začasno je k nam imenovan

za pomoč letošnji novomašnik g. Gomboc Franc. G. župnik bo najbrž odšel na svoj dom, ker menda več ne bo mogel delati.

Črensovci. Na Srednji Bistrici je pred kratkim umrl g. štimec Jurij, trgovec. Že več let je bolehal, pa bolezen je prenašal z Jobovo potrpežljivostjo. Strašno je shujšal zadnji čas, le kosti in kožo je imel. Pa kljub bolezni se je večkrat dal pripeljati v cerkev. Bil je večkrat previden. Bil je tudi odločen katoliški mož, ki sicer ni bil domačin, pa vendar ga je radi njegove poštenosti vse vzljubilo. Pokojni je stalno čital »Slov. gospodarja« in že dolgo prihaja naš list v to katoliško družino. Naj sveti pokojnemu večna luč, preostalim naše sožalje.

Dobrovnik. Minulo nedeljo je bilo proščenje v Dobrovniku in obenem vrtna veselica, kjer je otvoril na novo gostilno šuš Ludvik. A na žalost veselica ni najboljša izpadla. Fantje so se stegli in je marsikateri odnesel udarce in bunke.

Naplavljeno truplo. Na veleposestvu grofa Zichy v Beltincih so našli v stranskem rokavu Mure pod grmovjem truplo 18—20 let starega moškega, kojega osebnosti niso mogli ugotoviti. Neznavec je imel na sebi samo predpasnik, iz česar sklepajo, da je utonil pri kopanju. Mrtvi je najbrž iz Avstrije, ker v jugoslovanskem območju Mure ni v zadnjem času nikdo zmanjkal. Truplo so pokopali v Gornji Bistrici in so obvestili o najdbi avstrijske oblasti. Utopljenec je moral biti kake tri tedne v vodi.

mestljiva je vrzel, ki jo je naredila smrt te žene v Katoliški akciji, v Kat. prosvetnem društvu in sploh v javnem življenju v naši župniji — res v malem, slabotnem telesu je bivala velika duša. Bila je vedno naročnica vseh naših političnih, gospodarskih in verskih listov, iz katerih je črpala svoje globoko znanje in moč za javno delo in delo v družini. Počivajte v miru tam med tujci, draga Zefa, v duhu ostanete pri nas. Poskusiti hočemo Vam slediti v Vašem delu za Boga in domovino. V tem naj obstoji naša hvaležnost.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Žalostno so zadoneli naši zvonovi in naznanili tužno vest, da je nehale biti še mlado srce komaj 22 let stare Veronike Zugman, kmetske hčere iz Zamarkove. Neusmiljena bolezen jetika ji je pretrgala nit njene mladega življenja. Skozi dve leti njene bolezni in trpljenja je vedno upala in iskala pomoči za zdravje, da bi bila spet v oporo in pomoč svojemu očetu in nadomestila že pred štirimi leti umrlo mater. Usoda te je ločila od tvojih: očeta, sestre in bratov in te za vedno preselila k tvoji mami in pred šestimi leti umrli sestrici. Pogreb je bil dne 10. avgusta ob obilni udeležbi občinstva, posebno mladine, ki je z venci in šopki na zadnji poti spremljala drago rajno in okrasila njen še prezgodnji grob. S solzami smo se ločili od groba. Bodi Ti lahka zemljica, očetu, sestri in bratom naše sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukaj je mirno v Gospodu zaspala Alojzija Ferenc, 77 letna posestnica in kovačeva žena na Jamni pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Njena bolezen, katero je vdano v voljo božjo prenašala, je trpela celih 18 mesecev. Svetila ji večna luč!

Loka pri Zidanem mestu. Za tukajšnje domačine ni to nič novega, manj znano pa je našim prijateljem po drugih krajih, kar tu pišemo. Umrli je Gašpar Medved, zadnji od tistih, ki so leta 1903 tu ustanovili Slov. katoliško izobraževalno društvo. Umrli je Alojz Železnik, daleč znani gostilničar na Slapu. Umrli je Pavlina Vihernik, veliko let zvesta in skrbna gospodinja v župnišču; s svojo pridnostjo, skromnostjo in poštenostjo lep zgled celi okolici, modra svetovalka v gospodinskih rečeh.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Strašna nesreča je zadela rodbino Očkerlovih na Gornjem Hlapju. Na potu na Slovenski tabor v Mariboru dne 9. avgusta je bila povožena od avtomobila ugledna in znana gospodinja Jožefa Očkerl. Pokopali smo jo v petek, dne 14. avgusta na pobrežkem pokopališču. Če kdo, pokojna gotovo zasluži, da se je spomnimo v njenem ljubem »Slov. gospodarju«. Bila je ne samo odlična gospodinja in skrbna mati, ki je kot dolgoletna vdova najlepše vzgojila svoje tri sinove in hčerko, sedaj omoženo z uglednim in znanim g. Lilekom v št. Ilju

v Slov. goricah, v najlepšem redu vodila gospodarstvo v hudi dneh svetovne vojne in v letih po vojni, ampak bila je pokojna tudi vzor verne in narodno najbolj zavedne in izobražene žene v naši župniji. Njeno navdušenje za Jugoslavijo že v dneh deklaracije in pozneje v dneh revolucije in postanka naše nove domovine je prišlo že v pregovor. Bila in stala je odločno v dejanju in govoru na braniku narodnih pravic tudi v najhujših časih. Zato jo je tudi vse spoštovalo in ljubilo, nasprotnikov ni mela drugih, kakor one, ki so bili proti novi svobodni domovini. Nenado-

nova kazalca, čevlarsko orodje je bilo v svojem kraju razobešeno, čevlji so bili pod klopjo razvrščeni, usnje je ležalo v kotu pod stopnjicami, okna so bila svetla in čista, miza in stoli pomiti in obrisani. Zunaj okoli je bil nov plot, v hlevu je stala rejena krava, pod streho je bilo sena do vrha.

Najbolj pa se je izpremenil čevlarski stol. Ni več ležal ko bolnik na tleh in molil edini dve nogi v viš, ampak je stal trdno na treh, kakor je prav tako; na njem pa je čepel »mojster Smola«, pa ne le po četrto ure vsak mesec, temveč vsak teden po šest dni, od ranega jutra do poznega večera, kakor je prav tako. »Tička« je dejala, da svojega moža nikakor noče kaj siliti, ampak da mu pušča čisto prosto voljo; zaradi ljubelega reda pa mora biti pri hiši vse na svojem mestu, čevljar pa je na svojem mestu tedaj, ako sedi na svojem stolu. Ali nikar, da bi si ona upala, njemu, svojemu možu, kaj oporekati — Bog varuj, kajti gospodar pri hiši je vedno mož! —, le tega ne more trpeti, da bi tuji ljudje v njuni koči hranjevali svojo obutev, naj si bo staro, ki je v popravilu, ali novo, ki so si jo naročili. Naj se navadijo, da pridejo po stare čevlje vsako krat že po dveh dneh, po nove pa v enem tednu!

Tudi tega ni mogla od svojega Cencija zahtevati — menda vendar ne! —, da bi poleg svojega težavnega dela imel še skrbi z denarjem; ljudje itak ne plačajo radi in zato bo pač ona, Urška, prevzela te

sitnosti in bo ona sprejemala ves denar ter ga na varno zaklepala, da tatovom ne pride v pest, ključ pa bo vedno pri sebi nosila, da se kje ne izgubi.

O, nikakor ne, da bi ga hotela spraviti pod svojo komando in mu vzeti kakršnekoli gospodarske pravice — kajti hlače naj nosi mož! —; tega pa ji ne sme braniti, da ga reši te ali one skrbi in mu s tem življenje olajša in oslajša, kakor je najbolj mogoče. Nje pa, je dejala, z ničimer ne more bolj razveseliti, kakor če vsak, prav vsak dan enkrat zapiska na svojo trobento; naj se čuje naokrog, da bodo vedeli, da je Cencij doma in da čaka naročnikov in plačnikov.

Take in podobne ženine ljubeznivosti niso bile Cenciju nič kaj všeč. Toda Urška je dobro kuhala, lepo vse čedila, pridno gospodinjala, skrbela njemu za obleko, sebi pa tudi, da je bila ob nedeljah vsa živo pisana, dobre volje je bila zmerom, z neprestanim klepetanjem je pregnala iz hiše ves dolg čas — in tako ni ostalo novo pečenemu zakoncu nič drugega: požrl je s temi prijetnostmi še one manj prijetne ljubeznivosti.

Čeprav so ljudje vse drugače prerokovali, je mlademu paru sonce sreče stanovitno sijalo. Edino tedaj, kadar je Cencija prevzelo hrepenenje po zlati vinski kapljici, tedaj se je jel kisati, kajti njegova »tička« je bila pravi pravcati finančni minister in njena blagajna prava pravcata državna blagajna: v njo je šlo vse, iz nje pa ni prišlo nič. (Dalje sledi.)

tovil konjsko podkev kar na oko. Konja, za katerega je delal podkev, so samo dvakrat peljali mimo kovačnice. Čeravno je na nebu na

milijone zvezd, jih rabijo mornarji samo 35, če hočejo v noči določiti, kje da se nahaja njihova ladja.

Najmanjši motor na svetu

je izdelal neki Emanuel Kahan v Yorku v Nebraska v Združenih ameriških državah. Motor ni večji kakor navadna muha. Da je motor Kahan dogotovil, je rabil tri leta.

50 odstotkov vsega tobaka na svetu

pridelajo v Združenih državah Severne Amerike.

Sv. Jernej nad Muto. Jernejevo se obhaja letos v nedeljo, dne 23. avgusta in v ponedeljek, dne 24. avgusta. Dva bronasta zvonova bosta od sedaj pela, ki sta ostala med vojno; mali, ki je napol srebrn, in srednji, ki je pred leti počil in je sedaj prelit. Star je 300 let in je bil vlit v Celovcu leta 1636. Tudi orgle dobi cerkev, v kateri že nad 17 let niso pele. Cerkev ima iz prejšnjih časov lepe paramente in cerkvena oblačila; eden kelih ima napis: Gospod Gašpar Pipan je kelih plačal l. 1687. Cerkev leži tik ob meji, samo pet minut proč, in dasi je na vrhu hriba, ima lepo lego, okrog je ravnina in lep razgled. Tako bo Sv. Jernej, namreč kraj, ne svetnik, zopet postal znan na tem svetu, ker nekateri mislijo, da se nahaja že na onem svetu.

Razbor pri Slovenjgradcu. Nihče ne pomni, da bi pri nas kdo zagrešil samomor, kakor sedaj, ko se je dne 10. avgusta obesil Jožef Malle, najemnik in gostilničar v Suhem dolu. Žena se je precej prestrašila, ka ga je našla okoli 11. ure dopoldne viseti na podstrešju hleva.

Sv. Jakob v Slov. goricah. V sredo, 12. avgusta nas je po presledku dveh let zopet obiskala toča s strašnim viharjem. Naredila je ogromno škodo na poljih, največ pa na sadonosnikih in v vinogradih. Nekaterim posestnikom je vinograde uničila popolnoma. Peronospora in plesnoba sta vzela povprečno 50 odstotkov, toča je pobila še nadaljnjih 30 odstotkov, tako da letos ne bodo nekateri nabrali niti peti del od lanskega. S strahom gledamo v jesen in zimo, ko ne bomo mogli prodati ničesar, da bi zadostili domači potrebi. Kje pa naj vzamemo denar za davke? Sploh deževje dela ogromno škodo. Pridelek v vinogradih je pičel in kisel. Spraviti ne moremo otave, ki leži pokošena na travnikih. Sadje, posebno slive, ki so obljubljale dati nam nekaj dinarjev, odpadajo.

Ormož. Tukaj se vrši v nedeljo, dne 23. avgusta z začetkom ob 8. uri zjutraj v Kletarski dvorani kmečko stanovsko zborovanje združeno s poučnimi predavanji, ki ga priredita skupno podružnica ZAKŠ in podružnica Kmečke zveze v Ormožu. Govorili bodo: Janko Ovsenik, kmet in predsednik ZAKŠ in Predoselj, Alojz Janžekovič, kmet in podpredsednik Kmečke zveze za Slovenijo iz Sterjanec, I. Zorčič, sreski kmetijski referent v Ptujju in Martin Munda, kmet in ravnatelj Kletarskega društva v Ormožu. Udeležba je za člane podružnic ZAKŠ v Ptujju, Ljutomeru in Ormožu obvezna, enako za člane podružnice Kmečke zveze v Ormožu, vsi ostali kmečki ljudje iz bližnje in daljne okolice Ormoža pa so vljudno vabljeni.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Ker iz našega kraja nihče nič ne poroča v našega »Slov. gospodarja«, hočem napisati in poročati svetu, kako je pri nas. Vse kaže, da bo letošnja letina pri nas zelo slaba. Zaradi silnega dežja, ki je bil letos vso pomlad in še poleti, je popolnoma zbil zemljo, tako, da nobena rastlina ne uspeva tako kot lanske leto, ko smo imeli še precej dobro leto kljub suši. Ozimna žita so zelo slabo obrodila. Žita, kolikor ga je, kmet ne bo mogel prodati zaradi slabe kvalitete, ker je zaradi stalnega deževja poleglo in je polno plevela. Pšenica pa je tako slabo obrodila, da naš kmet ne bo mogel kriti niti pridelovalnih stroškov. Samo drevje slabo kaže, tako da tudi s prodajo sadja ne bo nič. Tudi vinogradi ne obetajo nič dobrega. Peronospora se je skoraj povsod lotila trsov, ter je prizadejala celo zloglasni šmarnici, ki je bila vsem boleznim odporna. Dobro bodo opravili le cni vinogradniki, ki vinske zaloge

niso prodali po smešno nizkih cenah, ki so jih rudili razni vinski prekupčevalci ob lanski trgatvi. Kdor ima še kaj vinske zaloge, bo lahko zelo dobro prodal. Edino živinske krme je dovolj. Vse tarna o slabi letini. Kmet ne bo imel kje vzeti denarja, da bo vzdrževal svojo družino. Kako pa naj plača davke in druge dajatve. Z javnimi deli se v naši občini Sv. Tomaž ni nič storilo. Pa imamo v občini mnogo potrebnih javnih del. Nadaljevati bi se morala cesta od vasi Lahonci skozi Pršetince v Koradičice. Skozi vas Lahonci je cesta dograjena do znane kapele Sv. Kunigunde, a naš občinski odbor da bi se cesta dalje gradila. Tukaj bi si občani mogli kaj zaslužiti za prepotrebni kruh in skromno oblačilo in za druge dajatve. Pa ni nič, vsled naše občinske uprave. Banska uprava je zahtevala od občin, da morajo imeti občinske uprave posebno skrb za svoje ceste. Menda niso nikjer občinske ceste v tako slabem stanju kakor v naši občini. To sem videl sam po drugih občinah, kjer imajo ceste popravljene ob času in v dobrem stanju. Čitamo v časopisju, da nekatere občine popravljajo svoje ceste z denarjem, ki ga dobijo od banske uprave iz bednostnega fonda. Pri nas pa se dela vse s kulukom, denarja pa občinska uprava ni nikjer izprosila za naša občinska javna dela, banska uprava pa tudi posili ne pošlje denarja nobeni občini, če ni posebne prošnje zato od strani občine. Ker naša občinska uprava ne skrbi za občino in občane,

si želijo občani pri jesenskih občinskih volitvah temeljite spremembe. Želimo si takšno občinsko upravo, ki bo skupno z občani roko v roki delala za napredek občine v zadovoljstvo občanov. Zato bomo morali sami poskrbeti, da nam tisti, ki bodo želeli od nas zaupanja, preje povedo svoj program, ne pa, kakor je bilo pri zadnjih občinskih volitvah, kjer se nam nihče ni predstavil s svojim programom.

Stopree pri Rogatcu. Angelsko ali lepo nedeljo bomo letos obhajali dne 30. avgusta, 13. nedeljo po binkoštih. Rano sv. opravilo bo ob 6. uri, pozno ob 10. uri s procesijo z Najsvetejšim.

Vranski kot. V »Jutra« z dne 8. avgusta 1936 pod člankom »Vranski okoličani žele svojo občino«, smo čitali veliko začudenje nekaterih Vrančanov proti sejnemu sklepu, katerega je doprinesla nova začasna občinska uprava, namreč, da se naj trški občini Vransko priključijo kraji bivših občin Jeronima in Prekopa. V dopisu se čudijo posebno pogumu začasne občinske uprave. Zakaj? Ker prejšnji vranski občinski odbor te želje pod nobenim pogojem ni mogel ali ni hotel izpolniti nam okoličanom v korist — izgovarjajoč se na neljube posledice. Mi okoličani povemo k temu samo tole: Čut pravičnosti in človekoljubnosti, ne pa zasebna korist, sta privedla novo občinsko upravo do tega sklepa. Vsi okoličani smo ji zato iz srca hvaležni. — »Jutrov« dopisnik se nato spodtika nad enim članom nove občinske uprave, da nima domovinske pravice. Mi pa pristavljamo: ne domovinska pravica, ampak poštenost povečujejo moža v njegovih delih! Domovinska pravica se lahko kupi, poštenost se ne more! Res je, da on ne pozna prejšnjih bojev med Vransko in Prekopo, toda dobro pozna sedanji položaj, zato mu je vsestranska poštenost narekovala, da je glasoval za sejni sklep, ki tudi odgovarja novemu občinskemu zakonu o presnovi občin. O bojih med Vransko in Prekopo naj dopisnik »Jutra« pomisli, da sta obe občini Prekopa in Jeronim kot samostojni sijajno izhajali, toda prvi občinski zakon jim tega ne dopušča več. — Dalje navajajo v članku, da ima

okolica vse drugačne potrebe, kakor jih ima trg, in da okolica ne bi hotela prispevati k vodovodu, razsvetljavi itd. Razume se, da so potrebe različne, a vsak pameten okoličan bo rad plačal tiste malenkostne zneske za izboljšanje trga Vransko, kajti čim lepši in udobnejši bo trg, tem bolj bo vabljen za tujce, ki prinašajo denar tudi nam okoličanom, saj se ob njihovem prihodu vse lažje in dražje proda. Iz trošarine, katere dopisnikar niti ne omenja, črpa ogromne vsote sedanja občina Vransko in najbrž dve tretjini tega denarja prinese okolica, za katero je pa za vedno izgubljen. V slučaju združitve bi pa imela okolica protiutež v trošarini, da bi lahko plačevala vranski vodovod in razsvetljavo. Z ozirom na kopališče, ki se v dopisu navaja, je pa potrebno določiti, da bi se večina okoličanov prav rada po stvarnem delu pošteno okopala, samo če bi imela kje kopališče. Čeprav bo precej stalo, toda tam bo denar varno naložen. Čudno je le, da napredni trg Vranski v tem oziru še tako daleč ostaja za drugimi manj kulturnimi kraji. Kopališče bi lahko že davno zraslo iz prejšnje, denarja bogate, srečne dobe. Da je pisec članka in njegovi tovariši dobro poučeni, da okoličani združitvi niso naklonjeni, o tem se je zelo zmotil! V ob naših prošnjah, od prejšnjega in sedanjega režima zavrženih in zavrnjenih, je bil prvi in glavni predlog: priključitev Jeronima in Prekopa k trški občini Vransko; ako ta predlog ne bi obveljal, naj se združita Jeronim in Prekopa v samostojno občino. Torej je razvidno, da je bila edina ovira prejšnji vranski občinski odbor, kateri pač ni upošteval volje svojih volivcev, ki so ob plebiscitu s svobodno voljo brez vsakih »golažev« in »šnopsa« izrazili z nad dvetretjinsko večino, da hočejo priključitev okolice Vransko k občini trg Vransko. Torej naj širša javnost sama presodi, katera občinska uprava na Vranskem je bila pravičnejša, ali prejšnja, ki volje večine naroda tozadevno ni upoštevala, ali sedanja, ki se ozira na zahteve svojih in na trpljenje tujih občanov s čutečim, pravičnim srcem!? Da ta občinska uprava vrši tudi tekoče posle v redu, so dokaz občinske ceste na Vranskem. Nevarne udrtnice so čakale skoraj celo leto — nova občinska uprava jih je na mah odstranila. — Z ozirom na presenečenje okoličanov zaradi tega sejnega skrepa naj se dopisnik »Jutra« s svojimi prijatelji preveč ne vznemirja, kajti veliko bi pač bilo presenečenje okoličanov, če bi napredni trg Vransko ne imel več dovolj preudarnih, tudi do svojega bližnjega dovolj pravičnih mož. Saj tudi mi, četudi nismo inteligenca, dobro vemo, da vse pobožne želje dopisnika »Jutra« in njegovih prijateljev do naših vloženih prošenj izhajajo le iz bojazni, kajti jasno je, da v slučaju združitve najbrž za vselej preneha diktatura nekaterih tukajšnjih veljakov, kateri so imeli v rokah usodo nas okoličanov že ob prvi presnovi naših občin. Namesto, da bi nam dali lastno občino, so nas neusmiljeno vrgli v oddaljeni št. Jurij, kjer smo postali kot izmozgane žrtve človeške neusmiljenosti. Toda nemila usoda klofuta enkrat enega, drugič drugega. Prišli so tudi oni na svoj račun: iz stranskih kotov zdihujejo kakor mi, brez upa, brez moči.

Laško. Razstavo in premovanje plemenske goveje živine priredi Živinorejsko društvo s podporo banske uprave v ponedeljek, dne 31. avgusta ob 8. uri zjutraj v Laškem na sejmišču. K premovanju bo pripuščena samo tista živina, katera je vpisana v rodovnik Živinorejskega društva. Isti dan popoldne bo pa premovanje živine pri Sv. Lenartu nad Laškim.

Marija Gradec pri Laškem. Banska uprava je potrdila občinski proračun za dobo od 1. aprila 1936 do 31. marca 1937. Stroški so predvideni na 140.081 Din, ravno toliko tudi dohodki. Doklade na direktne davke znašajo 123%. Vsled znižanja

državnega zemljiškega davka so se povišale od lanskih 112% na 123%. Proračun je bil potrjen, kakor ga je predložil in sklenil občinski odbor. Tudi proračun okrajnega cestnega odbora laškega je banska uprava potrdila. Vojaški nabori za našo občino so se vršili pri nas v sredo, dne 5. avgusta. Rojenih leta 1916 je bilo 25, od teh potrjenih 19. Fantje so se pri naboru vzorno obnašali. Želimo, da bi se tudi pri nastopu vojaške službe tako vedli. Obžalovanja vredno je, kako se obnašajo nekateri, kadar gredo k vojakom.

Loka pri Zidanem mostu. Mladina je priredila ljubko Slomšekovo proslavo; pri njej sta mnogo sodelovali obe vrli učiteljici. — Novo mašo smo tudi imeli; pa novih maš je bilo letos več, toda to je redko, da je bil že tretji novomašnik iz ene družine pri nas, Oberžanove: prvi je g. Drago Oberžan, ki je bil pet let v Holandiji in sedaj deluje med delavci v Mariboru, drugi je bil Jožef, ki je kmalu po novi maši umrl, tretji iz iste družine pa letošnji Justin Oberžan. — Pri pogostih nevihtah je strela treščila v štravsov kozolec, ki je zgorel; sreča je bila za bližnje sosednje kozolce, da je močno lil dež in je veter vleknel proč od njih. — Poročila se je naša učiteljica Franciška Božič z učiteljem Andrejem štrukljem in učiteljica Zora Vertovec, hči tukajšnjega učitelja Cirila Vertovec, z učiteljem Jožefom Korošakom. Pismonoša žvan Brenčič pa se je poročil z babico Amalijo Robič iz Jurkloštra. — Naša gasilska četa je dobila lepo novo zastavo, ki je bila blagoslovljena predpreteklo nedeljo.

Čarobne številke.

10 + 12 × 30 =	13.000
10 + 12 × 15 =	2.370
10 + 12 × 10 =	5.880
10 + 12 × 5 =	2.250
10 + 12 × 50 =	17.300

Neverjetno, kajne? Pa vendar resnično. Te rezultate dobimo v sledečih slučajih:

Kdor se zavaruje pri Karitas, dobi brez nadaljnega te rezultate in sicer: če se zavaruje v 34. letu starosti in plačuje mesečno 30 Din, znaša zavarovana vsota 13.200 Din; če se zavaruje v 59. letu starosti in plačuje mesečno 15 Din, znaša zav. vsota 2370 Din; če se zavaruje v 24. letu starosti in plačuje mesečno 10 Din, znaša zavarovana vsota 5880 Din; če se zavaruje v 24. letu starosti in plačuje skozi 20 let mesečno 5 Din, znaša zavarovana vsota 2250 Din; če se zavaruje v 32. letu starosti in plačuje skozi 20 let mesečno 50 Din, znaša zavarovana vsota 17.300 dinarjev itd.

Zavarujte se čim prej, ker je zavarovana vsota tem višja, čim mlajši je kdo ob začetku zavarovanja. Ob sklepu zavarovanja se plača samo 10 Din.

Kdaj se izplača zavarovana vsota? Takoj po smrti zavarovanca in sicer tistemu, ki ga zavarovanec sam določi. Če torej zavarovanec umrje že po vplačilu prve, mesečne premije, se izplača vsa zavarovana vsota. Če povzroči njegovo smrt kaka nezgoda, se izplača dvojna zavarovana vsota.

Obrnite se na domačega zastopnika Karitas ali na vodstvo Karitas v Mariboru (Orožnova ulica 8) in se zavarujte! Zavarujte tudi svoje domače!

993

Peter Rešetar rešetari.

Še sedaj jim buči po glavi. Vse časopisje JNS in socialistično še sedaj piše o mariborskem veličastnem shodu v Mariboru. Jezi jih, da se je ponesrečilo, kar so nameravali s svojo zvižajo, s ponarejenjem znakov priti na zborovališče in delati kraval. Sedaj se bahajo, da so nekateri na shodu klicali »živijo živkovič«. Resnica pa je ta, da smo vsi vzklikali živijo živkovič, ker je bil zastopnik Vojvodine res neki gospod Živkovič toda ne Peter, kar je predsed-

nik zbora jasno povedal. In to sirotle večernega jutra misli, da smo klicali Petru Živkoviču.

JNSarsko časopisje lahko odpovemo! Sirotle večernega jutra ne ve kaj drugega pisati, kakor da v dolgih kolonah ponatiskuje socialistične liste, zato lahko mirno opustite te liste, ki iz svojega ne znajo nič povedati. Sicer pa pravijo, da bodo sedaj ti mednarodni socialisti stopili v zvezo z JNS pri prihodnjih volitvah. To je še najbolje, da sta oba mačka v enem žaklju!

Uganka za Petra Živkoviča. Svojemu kolegi sem poslal sledečo uganko: Kaj je lepše biti predsednik vlade brez stranke, ali biti predsednik stranke brez vlade? Uganko je dal rešiti g. Bogoljubu Jeftiču in ta je odgovoril: »Ni hudo ne eno ne drugo, hudo je le to, biti predsednik vlade in biti predsednik stranke, nato pa biti ničla!«

JNS prvaki na mariborskem tednu. Mnogi so se čudili, kaj so delali v Mariboru prvaki JNS. Sedaj se je dognalo, da so to bili provijant kolona, ki skrbi za jed in pijačo, če že ne za vse članstvo, vsaj za vodstvo.

Radsodba. Sedaj sta se pograbila Kmetski list in Slovenska zemlja, kdo da je pravo glasilo slovenskega naroda. Ker se nista zedinila, sta mene zaprosila za razsodnika. Pregledal sem jima obisti in ugotovil, da nobeden od teh dveh ni! Kmetski list je namreč pod mesarskim vplivom g. Pucelja, Slovenska zemlja pa pod vplivom nepriznanih radičevcev in priznanih internacijonalcev.

Dobil sem pomočnika. Te dni so me nujno poklicali v mojo deželjo ribenško, kjer se je zgodila velika nesreča. Sam gospod Pucelj Janez so postali brezposelni, ker so jih iz lastne organizacije izključili. No pa tudi Pucelj znajo rešeta flikati, pa sem ga vzel za pomočnika. Če ne bo taubal, ga spravim spet za poslanca JNS, ki ima itak najraje take poslance, ki ne taubajo.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Angleški kralj Edvard VIII., ki se mudi na potovanju po Jadranu, je dospel 17. t. m. na svoji jahti v Dubrovnik, kjer se je izkrcal in si ogledal znamenitosti mesta. Najbrž se bo angleški kralj sestal z grškim kraljem Jurijem II., ki se nahaja na Krfu na oddihu, na tem otoku.

Knez namestnik Pavle je obiskal zadnjo nedeljo popoldne obrtni razstavi v škofji Loki in v St. Vidu pri Ljubljani.

Predsednik vlade dr. Stojadinovič se je pripeljal 17. t. m. v spremstvu bana dr. Natlačena na Bled.

Za novega pravosodnega ministra je imenovan dr. Nikola Subotič, minister v pokoju. Novi minister se je rodil 1873 v Skradinu pri šibeniku, bil sodnik in končno advokat v šibeniku. Z imenovanjem novega pravosodnega ministra je bila vlada izpopolnjena, ker je doslej vršil dolžnosti pravosodnega ministra g. Cvetkovič, minister za socialno politiko.

Škofja Loka je bila zadnjo nedeljo svečano razglašena kot samostojen srez. Akt o ustanovitvi samostojnega škofjeloškega sreza je podpisal notranji minister dr. Anton Korošec. Isti dan je izročil vodja dosedanje sreske izpostave posle novemu okrajnemu glavarju.

Politične novice v drugih državah.

Iz revolucionarne španije. Uporniške čete so pripravljene na zavzetje važnih mest in postojank na severu: San Sebastian in Irun, ki sta že pod topovskim ognjem. Zveza med uporniško severno in južno armado je sklenjena Nemška križarka

»Deutschland« je 16. t. m. v Malagi, ki je v rokah vlade, izkrcala posadko in strojnice, da zavaruje tamkajšnje nešpanske državljane, ki se niso mogli rešiti iz Malage. Španski levičarji so pokazali napram Nemcem neprijazno lice, a ti so postavili strojnice proti demonstrantom, ki so se razšli. Razven nemške križarke »Deutschland« so zasidrane v luki mesta Malaga tri italijanske in dve nemški bojni ladji.

Po vzgledu španije je že zopet tik pred državljansko vojno Mehika, katero vlada predsednik Cardenas, ki je komunistično usmerjen. Prišlo bo vsakčas do krvavega obračuna med vladnimi komunističnimi organizacijami in med protiboljševiškim pokretom.

Domače novice.

Dva pri kopanju utonila v Mariboru. Dne 17. avgusta je zahtevala Drava pri kopanju dve smrtni žrtvi. Utonil je 13 letni učenec tretjega razreda osnovne šole v Krčevini, Jožef Lubej. Lubej je bil doma iz Dolnje Počehove pri Mariboru. — Kot drugega je odnesla Drava Jožefa Cojster, 15 letnega sina strojevodje in učenca 2. razreda realne gimnazije, doma iz Studencev pri Mariboru.

Tatvine in vlomi Mariborska policija je prišla 10 letnega Vladimirja Kraner, kočarskega sina od Sv. Jakoba v Slov. goricah, ker je ukradel šoferju kolo. Fant je pred dnevi pobegnul z doma. — Iz pisarne mariborskega odvetnika dr. Fornazariča v Marijini ulici je odnesel neznan vlomilec pisalni stroj. — Na Košakih pri Mariboru je bilo odnešenega blaga iz branjarije gospe Marks za 600 Din. Policija je zaprla kot storilca 22 letnega elektromonterja Adama Jovana iz Petrovgrada, ki je bil zaprt v Avstriji radi vlovov.

316 žepnih vžigalnikov so zaplenili na mariborskem glavnem kolodvoru 23 letnemu zidarskemu pomočniku Jožefu Zamuda iz Slovenjgradca. Vžigalnike je pripeljal iz Avstrije in je bil skrit na osi spalnega vagona, odkoder so ga izvlekli v Mariboru.

Roparski napad. V mariborsko bolnico so pripeljali hudo poškodovanega 27 letnega posestniškega sina Martina Figek iz Vrhol. Pozno zvečer so ga na povratku proti domu napadli trije moški. Pobili so ga na tla in so mu odvzeli 7000 Din. Napadalce so že zaprli.

Nevaren padec z motornega kolesa. V Mariboru na Glavnem trgu je padel z motornega kolesa in si je pretresel možgane Emerik Zupanc, 27 let stari uslužbenec trgovine Lotz.

Vlom na Pohorju. Pri Sv. Antonu na Pohorju se je splazil neznanec skozi okno v stanovanje najemnika Petra Jurača. Odnesele je razno obleko, čevlje, dve denarnici in hranilno knjižico mariborske posojilnice za 17.000 Din, ki se glasi na ime Viktor Kristan.

Domačija je pogorela v vasi Skorba na Dravskem polju posestniku Mihaelu žunko. Škoda znaša 15.000 Din.

Rudar smrtno ponesrečil. V premogovniku Lešce pri Pragerskem je v rovu padel 15 m globoko Jožef Krošl, 30 letni rudar. Kljub takojšnji prepeljavi v ptujsko bolnico je podlegel poškodbam na glavi in prsih.

V nezavestnem stanju je bil oddan v ptujsko bolnico radi padca z motornega kolesa Slavko Meštrovich, čevljarski predelavec. Hotel se je zogniti pri mostu v Ptujju kolesarju, pri tem je zadela ob kamen, padel s kolesa in se hudo poškodoval na glavi.

Najdba 52 ročnih granat. V Lescah pri Bledu je izravnaval zemljo krog škednja posestniški sin Ivan Justin. Zadel je na 52 ročnih granat, ki so bile zakopane izza svetovne vojne.

Ustrelila se je v svojem lovišču pri Kamniku Helena Souvan, soproga veletrgovca v Ljubljani. Gospa je bila hudo bolna na živcih.

Opozorilo hmeljarjem. Nekateri kupci so si izmislili nov nesoliden način nakupa hmelja. Razposlali so okoli tekače, ki nudijo hmeljarjem v podpis neke »ponudbe«, kjer hmeljar nudi dotičnemu kupcu v nakup hmelj po gotovi ceni obvezno do določenega roka. »Ponudba« je obvezna le za hmeljarja, ne pa za kupca, ki bo pač prevzel blago, če bo šla cena kvišku, v obratnem primeru pa seveda ne. Tako bo na vsak način opeharjen vedno le hmeljar. Zato se vsi hmeljarji pozivajo, da teh »ponudb« ne podpisujejo, temveč dotičnega kupca ali tekača nemudoma naznanijo hmeljarskemu nadzorniku ali sreskemu načelstvu, da se proti njemu strogo nastopi in tako brezvestno izkoriščanje hmeljarjev v kali zatre.

V vsej državi najinteresantnejše razstave bodo letos gotovo na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 1. do 13. septembra, kamor bo zlasti velika, vso državo upoštevajoča propagandna razstava »Za naš les« privabila obiskovalce iz vse Jugoslavije. Pokazala nam bo naše lesno bogastvo v primeri z drugimi državami in tudi produkcijo lesa ter stranskih produktov. Najvažnejši del razstave bo pa gotovo oddelek, kjer bo nazorno z načrti in modeli prikazana uporaba lesa v stavbarstvu in za najrazličnejše druge namene ter vsi mogoči izdelki industrije in obrti, predvsem pa tudi kemije. Njej bo priključen skoraj 10.000 m² obsegajoč živalski park z vsem živalstvom naših gozdov, obenem pa tudi mikavna razstava »Naš sodoben vrt« z večimi posebnimi razstavami cvetja, raznimi modernimi vrvti ter sploh vsem, kar zanima našega prijatelja vrtov. Seveda na tej razstavi ne bo manjkalo tudi najlepšega sadja in najboljše zelenjave. Razstava malih živali bo spet nudila priliko, da si rejci izberó za plemé kunce, perutnino in golobe, a za razvedrilo bo skrbel veselični prostor z velemestnim varietejem. Za Ljubljanski velesejmi veljajo 50% popusti na železnicah, ladjah in letalih. Uspeh je velesejmu zagotovljen z vsemi temi razstavami, zlasti bo pa spet privlačna sijajna razstava pohištva.

Združeno romanje k Mariji Bistriški in Mariji Lurški v Rajhenburg bo od 6. do 8. septembra. Podrobna pojasnila dobi vsakdo zastonj, če sporoči svoj naslov upravi »Po božjem svetlu« v Ljubljani, Wolfova ul. 1. 999

V solčno Dalmacijo! Prijeten izlet z avtom iz Ljubljane od 21. do 26. septembra združen z romanjem v Sinj; z ladjo na otok Hvar. Ogleđ vseh zanimivih krajev. Podrobna pojasnila pošlje zastonj uprava »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Wolfova 1. 1000

Prireditve.

Sv. Anton v Slov. goricah. Kakor smo že zadnjič poročali, priredi naše Prosvetno društvo v nedeljo, dne 23. avgusta celodnevno proslavo svoje 40 letnice. Danes prinašamo spored: Od pol 9. do 9. ure sprejem gostov, ob 9.25 skupen pohod z godbo iz Društvenega doma v cerkev, ob pol 10. uri slovesna služba božja s skupnim sv. obhajilom članstva. Med sv. mašo sodeluje godba. Ob 13.30 godbeni koncert pred društvenim domom, ob 14. uri slovesne večernice, ob 15. uri slavnostna prireditve v Društvenem domu.

Fantje, Donačka gora vabi! Kakor že prejšnja leta, se zberejo tudi letos fantje iz rogaške dekanije na Donački gori, da se ob jubilejnim križu navdušijo za nadaljnje katoliško prosvetno delo. V nedeljo, dne 30. avgusta, ob 10. uri služba božja na prostem in zborovanje. Govori mladinski organizator g. Mirko Geratič iz Maribora in drugi. Prejšnji večer zažgemo kres, ki naj v daljavo oznanja, da so tudi fantje ob Sotli versko in narodno probujeni in se zavedajo nalog sedanjega časa. Pridite v čim večjem številu!

Velika Nedelja. Veliki prazniki 700 letnice naše župnije se nagloma bližajo. Takrat pridejo med nas tudi visoki cerkveni dostojanstveniki, katere bomo z vso svečanostjo sprejeli. Tako velikega mojstra in oba cerkvena kneza slovenska. Prvega sprejmemo v soboto pred prazniki. Farani se zberó pri kapelici v Mihovcih, konjiki in kolesarji

pa gredo velikemu mojstru naproti do križa, kjer bo na klancu slavolok. Druga dva pa sprejmemo v terek zjutraj okoli pol 9. ure v Mihovcih. — Dekleta, pripravite mnogo, mnogo vencev, več kilometrov, da bo naš božji hram in njegova okolica zunanja priča naše hvaležnosti.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo, dne 30. avgusta bo ob treh popoldne v naši romarski cerkvi cerkveni koncert, pri katerem nastopi sedem cerkvenih pevskih zborov iz lenarške dekanije. Vsak zbor zapoje po dve pesmi sam, vsi zbori pa tri pesmi skupaj. Pred koncertom bo pridiga o pomenu cerkvenega petja, po koncertu pa večernice.

Križevci pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 23. avgusta po rani sv. maši se vrši v Slomšekovi dvorani volilni shod, na katerem govorijo gg. glavni urednik »Slovenca« dr. Ahčin, Marko Kranjc in Franjo Žebot. Pridite vsi volilci, marsikaj zanimivega in koristnega boste slišali za bodoče volitve v občinski odbor, ki se vršijo 30. avgusta v Slomšekovi dvorani.

Vojnik pri Celju. Na Jernejevo, dne 23. avgusta t. l. priredi naše Katoliško izobraževalno društvo ob priliki proslavitve 25 letnice svojega obstoja ob 4. uri popoldne pred Jurčakovo kmečko hišo nad Vojnikom Jalenovo dramo v štirih dejanjih »Dom«. Med prireditvijo pa se vrši srečolov z 200 krasnimi dobitki, kakor: ura, dežnik, servisi, krasni Slomšekovi kipi, vaze itd. Srečke so po 1 Din.

Sv. Vid na Planini. Naša župnija uprizori dne 23. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer igro »Slehnernik« na prostem pred cerkvijo. Čisti dobiček je namenjen za popravilo cerkve.

Dopisi.

Sv. Avguštin v Halozah. V nedeljo, dne 30. avgusta obhajamo proščanje sv. Avgušтина. V soboto se spoveduje popoldne od 4. ure naprej. Ob 6. uri hrvaška pridiga in pete lavretanske litanije. V nedeljo ob 6. uri sv. maša. Ob 10. uri pridiga in sv. maša. Častilci sv. Avgušтина in ljubitelji lepega razgleda prijazno vabljeni in dobrodošli!

Kapele pri Brežicah. Dnevi od 13. do 16. avgusta so bili posebno znameniti za kapelske farane. Obhajali so namreč slovesno tridnevno ob 150-letnici obstoja svoje župnije. Prej pišečka po-

družnica, je postala l. 1786 samostojna duhovnija. Za ta svečani jubilej je bila vsa cerkev v okusnem zelenju od vrha do tal, pa tudi bogato nakitje zunaj cerkve je pričalo, da je Kapelčane zajelo praznično razpoloženje. Vsa čast in priznanje prirediteljem!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Pet malih občin v župniji Sv. Lovrenca so leta 1933 ljudje nekdanjega režima strnili v veliko raztegnjeno občino Juršinci, ki je bila pravi nestvor upravne edinice. Umetno so si ustvarili večino za volitve, ozirali pa se niso na občane v Rotmanu in Grincih, ki bi imeli do Sv. Lovrenca na občinski urad le četrt ure, po njihovi razdelitvi pa morajo sedaj hoditi poldrugo uro v Dornovo, odnosno v Drbetince. Pritegnili so si Braclavce onstran Polenšaka, odkoder je v Juršince skoraj dve uri. Krajevni činitelji Jugoslovanske radikalne zajednice so se lani po nastopu vlade ljudskega zaupanja takoj zavzeli za to, da se meje te nasilno združene občine popravijo. G. notranji minister dr. Anton Korosec je tej želji ustregel ter najprej pridružil k občini Juršinci katastrsko občino Grinci, potem pa še katastrski občini Hlaponci in Rotman, odločil pa politično občino Polenšak, ki postane samostojna občina skupno z ostalimi občinami župnije. Nova občina Juršinci je dobila staro ime Sv. Lovrenc v Slov. goricah ter se ujema z mejami župnije in šolskega okraja. V tej novo urejeni občini se vrše volitve občinskega odbora v nedeljo, dne 30. avgusta. Nosilec liste JRZ je nekdanji priljubljeni župan lovrenške občine Fr. Herga, posestnik v Gaberniku. Za ljudsko zaupanje se potegujejo tudi dosedanji vladarji juršinske občine, ki so prišli na oblast v žalostnih časih nasilja nad ljudsko svobodo. Volilcem se ne bo težko odločiti. Naš kandidat je g. Herga. Na svoji listi ima zbrane naše može, ki v polni meri zaslužijo zaupanje občanov. V naših vrstah naj ne bo omahljivcev! Bodimo hvaležni tistim, ki so nam popravili zveržene meje občine. Ali se boste dali motiti od nasprotnih agitatorjev, ki plašijo ljudi, češ da bo pod Hergovim vodstvom občina zidala društveni dom za 150.000 dinarjev. Kje na Slovenskem so se katoliški društveni domovi gradili na občinske stroške? Kaj takega more trditi le zlobnost. Radovedni smo, kdaj so se ogledali nasprotniki cerkveno ostrešje, da ga hočejo nartiti Hergu v popravilo. Najbrž ponoči, ker so

Bolgarski kralj Boris (na sredini v civilu) je obiskal olimpijsko vas pri Berlinu, kjer so bivali športniki iz celega sveta, ki so tekmovali na olimpijadi od 1.—16. avgusta.

našli vse črivo in strohnelo. Gibljejo se v takem ozračju in povsod vidijo isto barvo in sebi enako usodo. Toda ostreje je zdravo in močno in pod varno streho je lepa prenovljena cerkev. Kako se bo pa podirala streha nad JNS podružnico v Juršincih dne 30. avgusta, bomo mogli veselih obrazov opazovati po zmagi, ki jo moramo zvesti v boju kakor vedno, častno dobojevati.

Širite „Slov. gospodarja“!

SKUPNEGA ROMANJA SLOVENCEV K MARIJI BISTRIŠKI IN V SLOVENSKI LURD — RAJHENBURG

s posebnim vlakom od 6. do 8. septembra se udeležijo tudi Hrvati.

Slovenski in hrvaški cerkveni dostojanstveniki bodo vodili romarske slovesnosti v dveh slovečih Marijinih svetiščih. — Obisk znamenite cerkve sv. Roka nad šmarjem pri Jelšah. — Popoldanski oddih v Rogaški Slatini. — Celodnevno bivanje v Zagrebu.

Med častilci Lurške Gospe, ki romajo zadnja leta v obilnem številu v Slovenski Lurd — Rajhenburg, je bila izrečena želja, da bi se Lurško romanje združilo z romanjem k Mariji Bistriški, ki je sloveče hrvaško narodno Marijino svetišče, proslavljeno z mnogimi čudeži in odlikovano s častjo bazilike. Vodstvo »Po božjem svetu« v Ljubljani želi letos to lepo misel uresničiti. Iz spreda je razvidno, da ne bo to romanje nudilo samo dovolj prilike za posvečenje duše in mnogo duhovnega veselja, ampak bo obenem poučno potovanje, ki bo nudilo obilo zanimivih doživetij in razvedrila, da bosta poleg duše zadovoljna tudi srce in oko.

Romarji se odpeljejo iz Ljubljane s posebnim vlakom v nedeljo, dne 6. septembra ob 10. uri dopoldne. Pred odhodom bo ob 9. uri v kapeli Vzajemne zavarovalnice romarska sv. maša. Na vmesnih postajah od Ljubljane do Zidanega mosta, Celja in Grobelnega bo vlak stal povsod, kjer bodo čakali romarji. V šmarju pri Jelšah bo dveurni postanek; obisk znamenite cerkve sv. Roka, v Rogaški Slatini pa je določen oddih v zdravilišču, nakar se odpeljejo romarji do Zlatarja-Bistric. V baziliki Marije Bistriške bodo romarske slovesnosti ob prihodu (večernice) in naslednje jutro. Odhod iz Bistric v Zagreb je določen 7. septembra ob 8. uri. Pod vodstvom zagrebških Slovencev si bodo romarji ogledovali znamenitosti mesta do 5. ure popoldne, nakar se odpeljejo v Rajhenburg. V Lurški baziliki bo zvečer kratek pozdravni govor in rimska procesija z gorečimi svečkami, med procesijo pete litanije Matere božje, dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, bo zjutraj slavnostna pridiga in slovesna pontifikalna sv. maša, po sv. maši prosto dopoldne za ogled trga in okolice. Moški imajo skupni obisk samostana oo. trapistov. Popoldne ob pol enih bo slovo v baziliki: govor, litanije in poslovilna pesem. Ob dveh odpelje posebni vlak proti Ljubljani, da bodo mogli romarji izven Ljubljane domov še z večernimi vlaki.

Ker gre z romarji več hrvaških in slovenskih cerkvenih dostojanstvenikov (naprošen je tudi zagrebški nadškof-koadjutor, prevz. g. dr. Alojzij Stepinac), je pričakovati, da se bodo le-tem v obilnem številu pridružili tudi verniki, kakor slovenski, tako tudi hrvaški. Naj bi ne bilo župnije, ki bi ne poslala vsaj enega romarja na to dvojno božjo pot! Preč. gg. duhovniki so s tem vljudno naprošeni, da bi šli blagohotno ljudem na roko in da bi to lepo romanje priporočili s prižnice.

Vožnja s posebnim vlakom, pa naj kdo vstopi v posebni vlak na katerikoli postaji, stane 90 Din. Denar je treba poslati vodstvu najpozneje do 30. avgusta na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova ulica št. 1. (Kdor plača za 10 romarjev, dobi eno vozovnico za posebni vlak brezplačno.) Za vožnjo z rednimi vlaki do priključne postaje na posebni vlak (do Ljubljane, Zidanega mosta, Celja in Grobelnega) velja polovična vozovina.

Duhovno vodstvo romanja je prevzel g. konzist. svetnik Janez Ev. Kalan.

Kdor želi podrobnejših pojasnil ali položnico, naj piše dopisnico na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova 1 (pisarna »Svete vojske«). Romarske izkaznice in vse potrebno za potovanje bo vodstvo odposlalo 1. septembra. 1001

„Slov. Gospodar“ stane :

celoletno Din 32.—
polletno Din 16.—
četrtletno Din 9.—

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Išče se 4—5 delovnih moči za vinogradniško delo. Rosmanit, pošta Limbuš. 1015

Viničarja s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Naslov v upravi. 1011

Majerja s tremi delovnimi močmi k živini (voli in mlada živina) se sprejme iz okolice Sv. Lenarta v Slov. goricah pri Henriku Sarnitz, posestniku pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. 1013

Iščem viničarja, ki je izučen v vinoreji in sadje-reji s 3—4 delovnimi močmi. Meljska c. 64, Maribor. 998

Viničar, priden, s 3—4 delavskimi močmi se sprejme. Dol. Počehova 17, Maribor. 996

Boljši majer ali viničar z 3 delovnimi močmi in z enim pastirjem se išče za večje posestvo v bližini Ptuja. Vprašati pri Posojilnici Slovenski trg, Ptuj. 992

Iščem zakonski par za poljedelska dela. Pismene ponudbe na Marko Rankovič, Topola Oplenaki. 1005

Kuharica za vse se sprejme k mali družini. Kovačič, Maribor, Slovenska 10. 1003

Viničarja s 5—6 delovnimi močmi sprejme Sturm, Počehova 17, Maribor, blizu opekarne. 1002

Ključavničarskega učenca sprejme Mat. Hočevvar, ključavničarstvo, Rogoznica, Ptuj. 1010

Ofer ali viničar se sprejme. Klemenčič, Sv. Peter pri Mariboru. 1008

Dekle 16—18 let se sprejme v pomoč gospodinjji. Naslov v upravi lista. 1007

LOKALI IN STANOVANJA:

3—4 dijake sprejemem v celo oskrbo. Vračunam tudi proti živilom. M. Prijatelj, Koroška c. 26-I (8), Maribor. 1002

POSESTVA:

Malo posestvo s hišo, primerno za upokojenega duhovnika blizu župnijske cerkve in blizu kolodvora ob Savinji ali ob Paki, se kupi. Ponudbe na upravo lista. 1006

Mlin prodam ali pa dam v najem proti kavciji. Šurbek Franjo, Sv. Lenart v Slov. gor. 1014

RAZNO:

Izredno ugodna prilika za nakup najboljšega manufakturnega blaga. Flanela, oksfroti že od 5 Din, flanel odeje od 22 Din, šivane odeje od 69 Din naprej, veliko izbiro pletenih jopic Vam nudi PENIČ MIRA, trgovka, Maribor, Vetrinjska ul. 9. 995

Plačujem odpadke železa, baker, medenino, svinec, litino, stroje, cevi, vse uporabljivo železo po najvišji ceni. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 997

Kostanjev les za tanin kupi vsako količino proti takojšnjemu plačilu po najvišji dnevni ceni Josip Grasselli, Sv. Jurij ob juž. žel. 994

Harmonij se poceni proda ali zamenja za bicikelj. Naslov v upravi lista. 1009

Kupujem čisti čebelni vosek po najvišji dnevni ceni. Miloš Oset, Maribor, Glavni trg 23. 1016

Inserirajte!

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.— — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Od 1. do 13. septembra 1936

Ljubljanski velesejem

50% popust na železnici, parobrodih, avijonih. — Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za 2 Din. — Vsedržavna razstava »ZANAS LES«. — Živalski vrt. Divjad v parku. — VELIKA VRTNARSKA RAZSTAVA. — Industrija, obrt, trgovina. Domače preproge. Perutnina, kunci, golobi, ribe itd. — Tekmovanje harmonikarjev 13. septembra. KRASNO ZABAVIŠČE. — Velikomestni variété popoldne in zvečer. Vabimo vas.

Kupujte pri naših inserentih!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARTAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

V Ameriki

Izdelujejo stavbno kamenje iz stekla, ki lahko zdrži pritisk 26.250 kilogramov. Iz takih steklenih kamnov zgrajena hiša ne propušča nobenega ropota, pač pa luč in ogenj ji ne more škodovati.

V Ameriki je več tvornic,

ki predelujejo čisto na skrivnem navadno avtomobile v oklopne za populične tolovaje. Predelava stane 15.000 dolarjev, zato sta pa tudi karoserija in motor neprobajna za krogelje. Avto opremijo z gumijastimi obroči, ki ne morejo počiti. Ne oziraje se na izredno debelo šipo spredaj na avtomobilu, zgleđa tolovajski voz kakor vsak drugi.

V bližini poljske prestolnice Varšave

so prepočili lansko poletje kolonijo štokelj, ki so tamkaj gnezdile že desetletja, čebelni roji. Štokelje se letos niso več vrnila v svoja gnezdišča.

Leta 1934

» je peljalo z angleškimi aeroplani 135.000 potnikov in jih je smrtno ponorečilo samo devet. Ako vzamemo povpreček šest let 1929—1935, bi prišel na 200 tisoč letalskih potnikov 1 smrtni slučaj.

Za poletje in vroče dneve Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni, »Paket serija S«, vsebina 15—21 m pramo oxfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanjše 3 m, dalje »Paket Serija S/o« isto tako 15—21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl) v najlepših barvah, predpasniki itd. Vsak paket poštnine prosto samo Din 107.-. Za isto ceno »Paket serija P«, vsebina 15—20 m platno, posteljina, žensko, moško in namizno perilo barvasto, ter »Paket serija P/I« 10—15 m istega najfinjšega belega blaga. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

„KOSMOS“

razpošiljalnica ostankov
MARIBOR, Dvořakova
cesta 1. 1003

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Boš že še razumela! Hotela si ubežati in bojijo se, da bi še poizkusila. In kaj bi storila sama v tako velikem, nepoznanem mestu. Radi tvoje sreče zapirajo.« Mara je verjela.

»Poznajo dobro ljudi!«

Naučila se je prvih stavkov in besed z lahkoto. Učitelj se je čudil in ni je mučil prehudo z učenjem. Ugajala mu je njena skoro robata preprostost. Povsod jo je spremljal, na sprehod in celo v cerkev.

»Zakaj hodiš v cerkev?«

Mara je zazijala in ga ni razumela, kaj hoče. Ko je razmislila, ji je bilo težko. V sobi je poiskala podobico svetogorske Matere in jo poljubila.

»V cerkev bom hodila. Kaj jih briga!« Čudila se je, da ji ne dajo nobenega dela. Teden je že minil, pa je še vedno samo poslušala brbravega učitelja, spala in se sprehajala. Pa ravno brezdelnost jo je mučila. Doma je imela toliko drobnega dela.

Neki večer pa jo je presenetila nova obleka, ki jo je našla v sobi. Kmalu na to je vstopil učitelj in ji rekel, naj jo obleče, da gresta zvečer v kavarno...

Prevzela jo je radovednost. Ko je zvezla obleko na se in se pogledala v ogledalu, jo je posilil smeh:

»Tako sem nerodna v tej neumni obleki!«

Nič ji ni bilo zanj. Zanimalo jo je le, kako bo potekel večer.

»Kaj pa moje delo?«

Učitelj je skomignil z rameni:

»Delo še že pride!«

V salonu so žarele rdeče luči...

Mara je sedela v naslonjaču, kakor na hrastovem stolu doma. Dolg čas ji je bilo in najrajši bi bila odšla.

Pozabila je na vse in se zamislila domu.

Odprla so se vrata...

Družba pijanih gospodov in razigranih žensk se je usula v salon.

»Natakar, šampanjca!« je vpil starejši gospod.

Mara se je zasmejala in odkimala:

»Sami bedaki! Ženske so kakor šeme!«

Posedli so. Natakarji so prihiteli in uslužno stregli. Mara se je stisnila v kot, da je ne bi opazili.

»Ne, ti so znoreli! Ženske kadijo! Še sanjalo se mi ni nikdar kaj takega.«

Učitelj se ji je približal in jo ogovoril:

»Ali so veseli. Ti ne bi hotela takole sedeti poleg mladih mož in piti tisto kipečo pijačo?«

Mara ni verjela, da vpraša resno.

»Med nore ljudi me ne spravi nihče.«

Učitelj se je čudil, kako je ostrá in kmečka. Ni vedel, da je s svetih Gor doma. Poskusil je drugače. Odmaknil se je od mize in se nagnil k pijanemu gospodu pri mizi. Ta je vstal in se obrnil majavo po sobi:

»Kje je?«

Učitelj mu je pokazal na Maro.

»Gospodična, ali vas smem povabiti k naši mizi?«

»Ne grem!« se je odrezala. Onemu pa pogum ni upadel. Pograbil jo je za roko in jo vlekel k sebi.

»Rožica!...«

Ona pa, v vstali jezi, skrči roko in ga udari v obraz, da jo izpusti in se huđuje:

»Kokla nerodna! Kako obnašanje, za vruga! To mora zvedeti gospod!...«

»Lopov ste!«

Zgrajajo se vsi:

»Kako surova deklina!«

Mara pa gre zravnana proti vratom in jih zmerja pol po laško pol po slovensko:

»Pijanci! Nič vas ni prida! Da so v Benetkah tako grdi ljudje, ne bi mislila...«

Odpre vrata in gre. Učitelj za njo takoj.

Gospodje in ženske pa se razburjajo.

28

»Pa kaj puščajo tako v salon!«

Zatožili so Maro gospodu.

Poklical jo je in ji brusil:

»Vi ste lepa in ni čudno, če se vas kateri dotakne. Čemu ste tako občutljiva? Govoriti morate z gospodi prijazno in se vesti obzirno. Imajo svoje navade.«

»Navade gor ali dol! Meni nič mar! Pijanost je surovost, pa ne odločna beseda. Ne, pa ne: Zakaj me prijemlje za roko?!«

»Ne, za tako lepo službo, kakor jo imate vi lahko in lepo, ni potreba nič drugega kot malo prijaznosti.«

»Kaj?! Jaz sem prišla radi dela. Vodo bom nosila, drva sekala, če hočete. Le v oštariji ne bom poleg pijancev.«

»Ne hitite! Škoda bi bilo vaše lepote za delo, ki stara obraz in dela žulje na rokah.«

»Vi fimejte lepe roke, ki ste gospod. Meni pa dajte dela! Sicer pa grem.«

»Ne gre, oditi ne morete.«

Mara je vzrojila:

»Ne morem? Kdo pravi to? Meni?«

Gospod je stopil po sobi in rekel malomarno:

Tako sta se domenila, da ostanete tu.« Mara je kriknila:

»Kako? On se je domenil? Kaj ga pa briga! Grem, kadar hočem. Tu so denarji za hrano in potrošek, mu zaluča kovance pred noge.«

Gospod ga je pobral, šel k njej in ji ga potisnil v žep.

»Moja ste in ostanete pri meni dokler bo moja volja! Pojdite zdaj v svojo sobo!«

Mara je tresčila ob vrata in zameglilo se ji je pred očmi.

»Prodana!« je kričalo v njej. Ni imela dovolj grde besede, da bi z njo obsodila gospoda. Stisnila je pest in se postavila predenj trdo, da se je splašil. Smejal pa se je vseeno.

»Norica! Glej, to-le igračko, če ne vidiš mojih rok in moči v njih.« Igral se je s pištolo.

V Mari pa je zavrelo in vzkipelo. Udarila je z nogo ob tla in mu pribila dlan na lice, rdeče in mastno. Gospodu se je stresla roka, pištola mu je padla na tla in se sprožila. Po sobi in ven se je razlegel strel in pok...

Gospoda je zadelo v nogo, da je klecnil z krikom. Natakarji in strežnice so hiteli po stopnišču in vrel v sobo...

Maro je postalo strah.

»Ubili me bodo!« V tej grozni muki ji je padla v glavo misel na svete Gore. Izvlekla je podobico in jo poljubila v gnječi, ki je nastala. V hipu je vedela, da mora zdaj bežati in je bežala... Ven iz hotela, ven iz mesta in daleč, daleč...

* * *

Mara je trpela in se pehala po cestah v domovino. Samo slutila je, v kateri smeri so svete Gore. Trepotala je, da bi zašla. Ustavljali so jo potepuhi. Odpravljala jih je po fantovsko s pestjo in dlanjo. Ko je noč objela zemljo, so ji opešale moči in bila je trudna, da bi se vrgla sredi ceste in bi zaspala na kamenju.

»Da bi dospela vsaj do vasi! Pomagaj, Marija! In zopet je izvlekla sveto podobico in jo poljubila.

Zašumelo je grmovje v vetru. Njo je prestrašilo, kakor da bi čula konjska kopita biti po trdi cesti za seboj.

»Moj Bog, če me zasledujejo!« in je zbrala vso moč in še pospešila korak.

Zvonik vaške cerkve je pogledal izza hriba. Njo je napadlo veselje, kakor da bi bila doma. Sonce, ki je padalo v zaton, se je smejalo kot obraz rdečeličnega otroka...

»Kje so še svete Gore? Teden dni sem se vozila s konji sem dol. Peš bom rabila mesec dni... Ne pridem. Nikdar se ne vrnem, umrla bom na cesti!« je obupavala.

(Dalje sledi.)

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Sprejem mlinarskega vajenca z dobrimi sprejemami za takoj. A. Lah, umetni mlin, Zgornja Polskava. 988

Viničarja, 4 do 6 prvovrstnih delovnih moči nad 16 let stare, sprejem. K. Čermelj-veletrgovina vina Ljubljana, Dvorakova ulica 12. 989

Viničarja s 5 delovnimi moči sprejme 1. novembra 1936 Leopold Gusel, Maribor, Koroška cesta. 986

RAZNO:

Oglas. Na javni licitaciji se oddajo gradbena dela pri rimsko-katoliški cerkvi v Lendavi. V poštev pridejo tesarska, kleparska in zidarska dela pri popravilu stolpa in cerkve. Reflektanti naj svoje ponudbe stavijo do 25. VIII. 1936 na rimsko-katoliški župni urad v Lendavi. Vsa tozadevna pojasnila dobijo pri r.-k. župnem uradu v Lendavi. — Rimsko-katoliška verska občina Lendava. 987

Linolej, voščeno platno, umetno usnje v vseh širinah in kakovostih kupite ugodno pri Fr. Novak, Maribor, Vetrinjska 7, Koroška 8. 943

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 945

Trpežno blago po 5 in 6 Din se dobi v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 952

Cement, strešno opeko, kose, koruzo, moko, specerijsko in manufakturno blago nudi najugodnejše trgovina Zdolšek, Sv. Jurij ob južni železnici. 686

Hranilne knjižice vseh posojilnic in bank kupimo. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 D v znamkah. 882

Lepo blago po 5—6 Din se že dobi v TRPINOVEM BAZARJU V MARIBORU, Vetrinjska 15. 868

**Predno odidete na dopust
si oskrbite**

nalivno pero!

Tudi s pisemskim papirjem se dobro založite! Največja izbira in najnižje cene v prodajalni

**Tiskarne sv. Cirila
Ptuj, Slovenski trg 7**

Za občinske volitve potrebne tiskovine!

Predvsem priporočamo, da vsak, ki se zanima za občinske volitve, posebno pa člani volilnih odborov, naj imajo knjižico, v kateri je zakon o volilnih imenikih, zakon o občinah in uredba o sestavi kandidatnih list. Ta knjižica stane 5 Din.

Za izpisek volilnih imenikov vzemite iste tiskovine, na katere je imenik v občinah sestavljen, ker s tem najlažje iščete ob priliki volitev. Za vsako volišče pripravite poseben imenik za zaupnika in poseben imenik za volilno pisarno.

Tiskovine za kandidatne liste, kakor tudi tiskane izjave, ki jih morajo podpisati kandidati, smo pripravili.

Naročite vse pravočasno, ne šele zadnje dni, posebno važno je glede imenikov in reklamacij. Naročite pa vse tiskovine obenem, da ne bo treba prevečkrat plačevati poštnih stroškov.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejemz hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.